

PERFECT ELECTRON FLOW

FI 2002

1

Fi står inför nya utmaningar	3
Uppdrag, organisation och ledning	4
Kostnader och finansiering	5
Övergripande mål 2002	6
Sammanfattande resultat	11
Tillsyn	12
Marknadsövervakning	18
Regelgivning	20
Tillstånd och anmälningar	22
Analys	26
Övriga mål och återrapporteringskrav	28
Organisationsstyrning	32
Sammanställning över vissa väsentliga uppgifter	36
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Redovisning mot anslag och inkomsttitel	40
Finansieringsanalys	41
Tilläggsupplysningar och noter	42
Ersättningar och förmåner	45
Bilaga 1. Styckkostnader för väsentliga slutprestationer	47

FI står inför nya utmaningar

I Finansinspektionens uppdrag ingår att följa hur risker och riskhantering utvecklas i den finansiella sektorn. Alltsedan bankkrisen i början av nittiotalet har banksystemet stått i centrum för tillsyn och analys. Men under 2002 var problemen i finanssektorn av annorlunda slag till följd av flera års kraftiga kursfall på aktiemarknaden.

Särskilt livbolagen utsattes för stora påfrestningar och utvecklingen medförde ökade risker att hantera. Den bestående börsnedgången bidrog också till en förnyad debatt om värdepappersmarknaden och om förtroendet för dess aktörer.

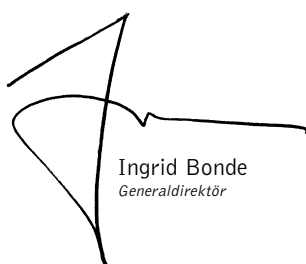
Den explosionsartade utveckling som vi ser inom det finansiella området, både av mer komplexa, gränsöverskridande tjänster och fler investerare och konsumenter, kräver ett nytt förhållningssätt inom den finansiella tillsynen.

En nyckelfaktor framöver måste sannolikt vara framförhållning för att i tid identifiera nya risker. Genom ett aktivt förebyggande arbete kan FI sträva mot att förhindra överdrivet risktagande och en utveckling mot finansiell instabilitet. Det innebär att FI måste ha ett betydande utrymme för utvecklingsarbete och slå vakt om en aktiv dialog med marknadens aktörer. På så sätt kan förutsättningar skapas för att möta utvecklingen genom kvalificerad analys och ständig metदानpassning.

Jag tillträdde som GD den 1 januari 2003, men ägnade en hel del tid redan under 2002 med att sätta mig in i FI:s verksamhet. På regeringens uppdrag var jag särskild utredare av myndighetens framtida roll och resursbehov. Utredningen riktade in sig på den roll som en tillsynsmyndighet som FI kommer att ha med anledning av ny regelutveckling och nya behov.

Som jag ser det står FI inför stora utmaningar på flera områden. Globalt ger de nya kapitaltäckningsreglerna en helt ny metod för riskmätning. Inom EU innebär den omfattande regelutvecklingen på värdepappersområdet nya spelregler för alla europeiska aktörer, och i Sverige kommer också ny lagstiftning inom flera områden.

Sammantaget innebär detta att FI går en mycket spännande och krävande tid till mötes.

Ingrid Bonde
Generaldirektör

Uppdrag, organisation och ledning

4

Finansinspektionen är en central förvaltningsmyndighet med ansvar för tillsynen över finansiella marknader, marknadsplatser och finansiella företag. De övergripande målen är att bidra till det finansiella systemets stabilitet och effektivitet samt att verka för ett gott konsumentskydd. För att uppnå dessa mål utformar FI regler för finansiell verksamhet, lämnar tillstånd, utövar tillsyn och analyserar omvärldsförändringar.

FI har tillsyn över bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag, försäkringsbolag, understödsföreningar, försäkringsmäklare, värdepappersbolag, fondbolag, värdepappersfonder, Stockholmsbörsen, VPC och Bankgirocentralen.

ORGANISATION OCH LEDNING

Generaldirektör Claes Norgren var chef för myndigheten under 2002. Sedan årsskiftet är Ingrid Bonde generaldirektör. Myndigheten har drygt 170 anställda.

Under budgetåret 2002 var följande nio personer ledamöter i styrelsen¹:

Generaldirektör Claes Norgren, ordförande

Expeditions- och rättschef Kathrin Flossing

Riksdagsledamot Tom Heyman

Ekonomie doktor Lars Hörngren

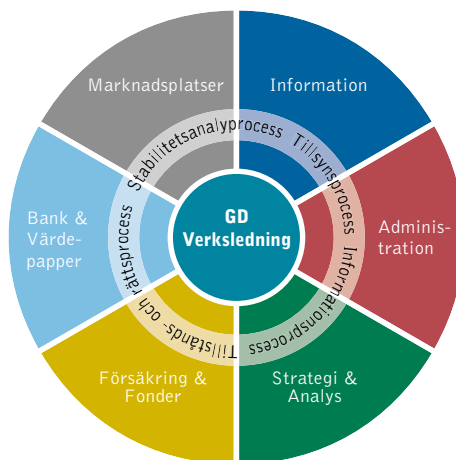
Riksdagsledamot Carin Lundberg

Vice riksbankschef Lars Nyberg

F.d. direktör Erland Strömbäck

Direktör Björn Svedberg

Generaldirektör Karin Lindell samt två personalföreträdare

Verksamheten indelas i fem *verksamhetsgrenar*.

TILLSYN

FI gör platsbesök och andra undersökningar för att kontrollera risker och kapital i finansiella företag. Resultat och slutsatser dokumenteras i tillsynsrapporter och samlade riskbedömningar.

MARKNADSÖVERVAKNING

FI har tillsyn över värdepappershandel och marknadsplatser för att upprätthålla en väl fungerande värdepappersmarknad. Utredningar om misstänkta insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan är en del av detta arbete. Resultat och slutsatser dokumenteras i tillsynsrapporter och insiderutredningar.

REGELGIVNING

FI utformar regler och ger information och rådgivning om regelverket på det finansiella området. Förslag till nya eller ändrade regler blir föremål för konsekvensanalys och remissbehandlas med berörda branschorganisationer och företag. Föreskrifter och allmänna råd ingår i Finansinspektionens författningssamling FFFS.

TILLSTÅND OCH ANMÄLNINGAR

FI ger tillstånd till finansiell verksamhet, handlägger anmälningar och registerärenden samt ger information och rådgivning kring olika ärenden.

ANALYS

FI följer utvecklingen på de finansiella marknaderna och analyserar riskupbyggnad och eventuella stabilitetshot. En bedömning av stabilitetsläget publiceras i den årliga rapporten Finanssektorns stabilitet.

¹ Från den 3 februari 2003 har FI en styrelse med fullt ansvar. Ordförande är Bengt Westerberg.

Kostnader och finansiering

Kostnaden för Finansinspektionens verksamhet 2002 var drygt 152 miljoner kronor, som finansierades med anslag över statsbudgeten. För att täcka kostnaderna tar FI ut avgifter av företagen under tillsyn. Avgifterna levereras till inkomsttitel på statsbudgeten. Huvuddelen av avgifterna är årliga tillsynsavgifter, som är obligatoriska. Dessutom tas ansökningsavgifter ut för tillståndsärenden och anmälningar. Intäkterna av de olika avgifterna framgår av bokslutet.²

Den största verksamhetsgrenen är tillsyn av finansiella företag som år 2002 förbrukade nästan 40 procent av resurserna. Den näst största grenen är tillstånd och anmälningar som stod för 19 procent under 2002.

Britt Hansson är registrator på FI. 2002 registrerades 9 322 ärenden vilket var något färre än året dessförinnan.

² FI fullgör även kanslifunktion för Bokföringsnämnden och Insättningsgarantinämnden.

TABELL 1
Kostnader, inkl. pålägg för adm.funktioner, per verksamhetsgren, tkr, löpande priser.

Verksamhetsgren	2000	Andel %	2001	Andel %	2002	Andel %
Tillsyn av finansiella företag	37 792	29	42 832	31	59 242	40
Marknadsövervakning	9 997	8	11 040	8	15 165	10
Regelgivning	12 262	9	11 062	8	20 079	13
Tillstånd och anmälningar	28 985	22	28 034	20	27 710	19
Analys	19 121	14	19 047	14	27 547	18
Samverkan och samordning*	23 599	18	25 568	19	–	–
Summa	131 757	100	137 583	100	149 743	100
Kanslifunktion	7 135		5 378		2 271	
IOSCO-konferensen **			15 065			
Totalt	138 892		158 026		152 014	

*) Verksamhetsgrenen Samverkan och samordning upphörde 2001-12-31 och är numer fördelad på övriga verksamhetsgrenar. Det innebär att kostnader för internationella arbetsgrupper, arbete med remissvar och viss information och utbildning har fördelats ut.

***) IOSCO-konferensen genomfördes under år 2001.

Övergripande mål 2002

6

MÅL

I regleringsbrevet från regeringen sammanfattas de övergripande målen för finansiell tillsyn på följande sätt.

FI ska:

- bidra till stabiliteten i det finansiella systemet genom tillsyn av finansiella företag, regelgivning och tillstånd, samt
- bidra till konsumentskyddet inom det finansiella systemet genom tillsyn av stabiliteten i enskilda finansiella företag, genom utarbetande och tillsyn av regler för företagens information och klagomålshantering samt genom behandling av klagomål av principiell karaktär.

Åtgärder som vidtas för att stärka stabiliteten eller för att förbättra konsumentskyddet ska vägas mot eventuella negativa effekter på det finansiella systemets effektivitet.

FI ska redovisa

- en samlad bedömning om myndigheten uppfyllt målen för verksamhetsområdet. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av hur verksamheten bidrar till detta.
- hur företagen under tillsyn uppfattar FIs verksamhet, samt jämföra resultatet med tidigare redovisningar.

Det är Finansinspektionens ansvar att följa och analysera utvecklingen i den finansiella sektorn och med olika åtgärder som tillståndsbeslut, regelgivning och tillsyn påverka finansiella företag och marknader. Syftet är att främja sektorns stabilitet, effektivitet och bidra till ett gott konsumentskydd.

FINANSIELL STABILITET

Den stabilitetsinriktade tillsynen framhålls särskilt bland FI:s huvuduppgifter. I banker och andra finansiella företag finns risker som kan få konsekvenser för hela det finansiella systemets stabilitet. Små störningar i exempelvis marknadslikviditet eller i banksystemets betalningsflöden kan lätt medföra stora samhällsekonomiska kostnader och utlösa händelseförlopp som enskilda aktörer svårigen kan vare sig överblicka eller hantera. Det är mot denna bakgrund behovet av att följa och granska sambanden mellan den allmänna samhällsekonomiska utvecklingen och de risker som finns i den finansiella sektorn bör ses.

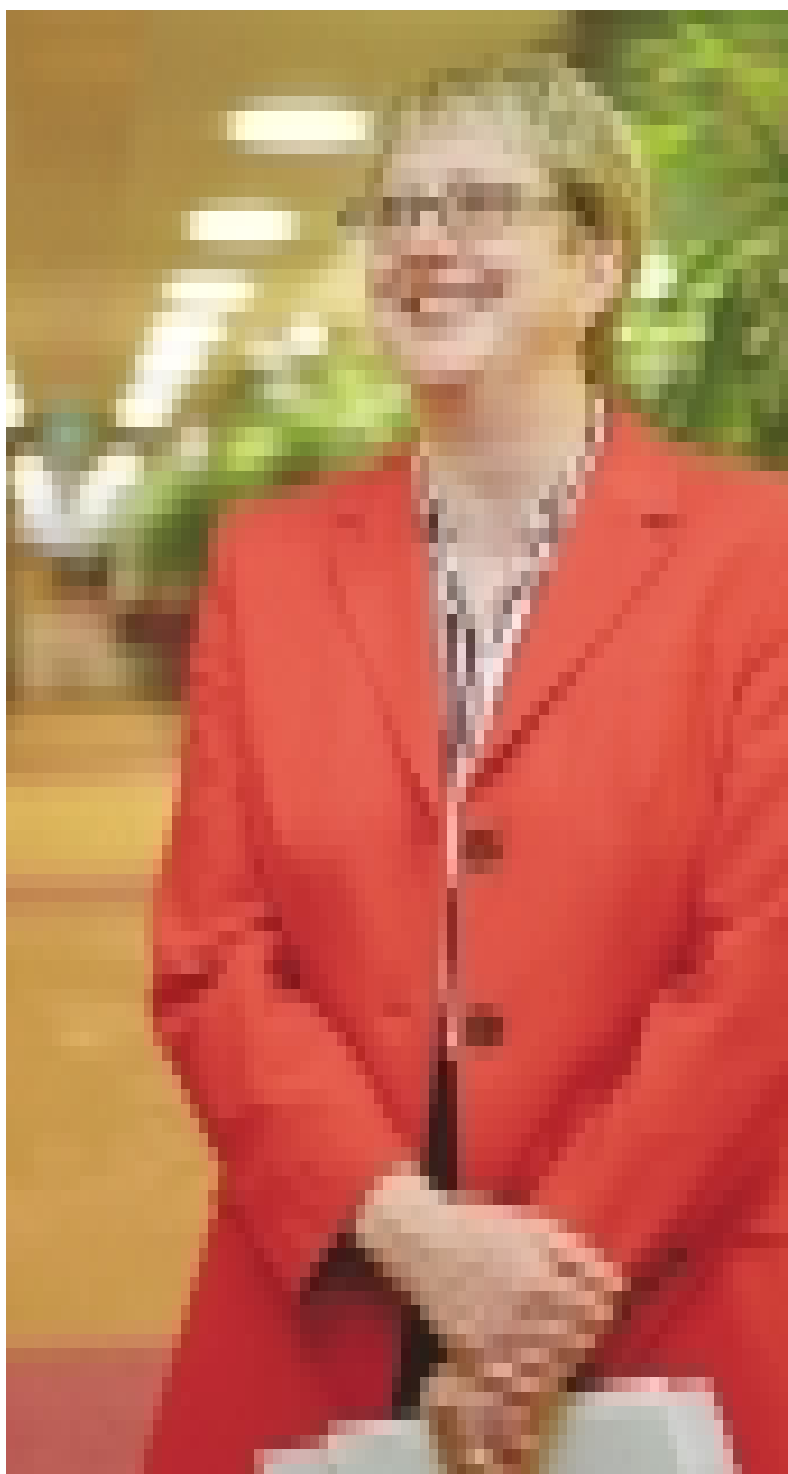
Även om en regelrätt lågkonjunktur i världsekonomin har undvikits har den allmänekonomiska utvecklingen sedan längre tid präglats av osäkerhet och förändringar i negativ riktning. Under 2002 har resursutnyttjandet i ekonomin dämpats, företagskonjunkturen varit svag och finansmarknaderna präglats av ett långvarigt börsfall. Ett antal skeenden av mer dramatisk natur har även de bidragit till att förstärka befintlig pessimism och osäkerhet – terrorattackerna den 11 september 2001, bokföringsskandalerna i amerikanska storföretag och den växande spänningen i Mellanöstern och mellan USA och Irak är här värda att nämna.

Till bilden hör även att osäkerheten om den svenska ekonomiska utvecklingen tilltagit under senare delen av 2002 och att placerare undvikit de volatila aktiebörserna för att i stället söka sig till säkrare alternativ. Tillsammans har dessa utvecklingsdrag med-

Redovisningsfrågor för finansiella företag är en viktig uppgift för FI. Anders Torgander är chef för redovisningsenheten.

Eva Ekström är tf avdelningschef för Försäkring & Fonder. Särskilt livbolagen hamnade i ett utsatt läge 2002.

fört vissa spridningseffekter till den finansiella sektorn.

Livbolagen

Av finanssektorns företag kom försäkringsbolagen att påverkas extra kraftigt när börskurserna och statsobligationsräntorna hamnade under press och riskaversionen ökade. Särskilt livbolagen hamnade i ett utsatt läge. Utvecklingen förde mot slutet av året vissa bolag nära de lagstadgade minimikraven för solvensmarginal och kapitalbas. Tillsynen och regelgivning intensifierades och flera åtgärder sattes in för att motverka en utveckling mot finansiell instabilitet:

- Skärpt tillsyn av livbolagens kollektiva konsolidering för att påskynda anpassningsåtgärder i linje med bolagens egna riktlinjer.

Övergripande mål 2002

8

- Uppföljning av livbolagens placeringsrisker i aktier och obligationer och förmågan att långsiktigt uppfylla garanterade åtaganden.
- Skärpt övervakning av livbolagens solvens och förberedelser för ökade upplysningskrav i redovisningen.
- Skärpt reglering av livbolagens försäkringstekniska avsättningar för nya åtaganden.

Bankerna

Även bankerna fick under 2002 vidkännas resultatförsämringar. Löpande uppföljning av risker och riskhantering gav dock endast begränsade indikationer på förhöjda risker. Bankernas framförhållning och kapitalstyrka bedömdes som generellt sett tillfredställande i förhållande till portföljsammansättning och rörelseinriktning. FI:s långsiktiga prioritering vad gäller undersökningar och fördjupade riskkontroller i större banker och andra systemviktiga finansiella företag genomfördes mot den bakgrunden som planerat. Hälften av de tillgängliga tillsynsresurserna avsattes för kontroller i de systemviktiga företagen³ under 2002.

FI gav även fortsatt hög prioritet åt förberedelserna för de nya kapitaltäckningsreglerna för banker och kreditinstitut. Denna del av FI:s internationella arbete, som utgår från Baselkommitténs⁴ regelverk, har stor betydelse för att förbereda kommande övergångar till mer avancerade riskmätningmetoder i de finansiella företagen och skärpa FI:s övervakning av balansen mellan kapital och risker.

MARKNADSTILLSYN OCH MARKNADSUPPFÖRANDE

Såväl i massmedia som inom FI har frågor som rör investerar- och kundskyddet på värdepappersmarknaden fått allt större uppmärksamhet och betydelse. Under en följd av år har kretsen av fond- och aktiesparare successivt breddats. Därefter har den långvariga, kraftigt negativa börsutvecklingen gett återverkningar. Ett förväntningsgap har uppstått mellan allmänhetens krav på marknadens effektivitet och informationsspridning och vad aktiemarknaden i praktiken förmått att prestera.

Mot bakgrund av detta och ett antal nya EG-direktiv inledde FI under 2002 ett arbete med att utvärdera och förbättra marknadstillsynen. I samband med detta publicerades rapporten Agenda för en ny marknadstillsyn⁵. I den del av undersökningsverksamheten som rör insiderbrott och kursmanipulationer inleddes ett drygt 60-tal nya ärenden under 2002, vilket var något färre än året innan. Däremot ökade antalet fall som FI överlämnade till åklagare, från 7 till 16. Att promptly vidta åtgärder mot misstänkt olaglig handel är en kritisk del i den kedja av marknadsövervakning och uppföljning av regelefterlevnaden, där Stockholmsbörsen, FI och Ekobrottsmyndigheten svarar för viktiga insatser.

REGELGIVNING OCH TILLSTÅND

FI:s möjligheter att påverka företag och marknader grundläggs av regelgivningen på det finansiella området. Betydande kapacitet läggs på olika utvecklingsarbeten, framför allt internationellt inom ramen för Baselkommittén för banktillsyn och inom EU. Sats-

³ FI har definierat 13 företag/koncerner som har betydelse för stabiliteten på finansmarknaden. De är Föreningssparbanken, Nordea, SEB, Handelsbanken, Skandia, If, Folksam, Länsförsäkringar, AMF-p, Alecta, Stockholmsbörsen, Bankgirocentralen samt VPC.

⁴ Globalt sker samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom G10 i Baselkommittén för banktillsyn, som sedan flera år fokuserar på att förändra 1988 års Baselöverenskommelse om kapitaltäckningsregler.

⁵ Rapporten finns på www.fi.se

ningar görs för att nå bättre harmonisering och samverkan med andra länder. Likvärdiga spelregler främjar väl fungerande marknader. Den struktur som lagts fast inom EU genom Lamfalussy-förslagen⁶ och utformningen av den europeiska värdepapperstillsynskommittén, EVTK, på värdepappersområdet fick under 2002 stor betydelse för arbetet med de regler som styr marknadsövervakning och investerarskydd. Värt att notera är hur kund/konsumentfrågor fokuserats vid beredningen av ändringarna i investeringstjänstdirektivet, i prospektgranskningen, redovisningstillsynen samt i kraven för den löpande marknadsövervakningen.

Avvägningen av regelgivningens effekter och påverkan på den finansiella sektorn sker dels övergripande vid beredningen inom EU och andra internationella organ, dels på nationell nivå där ny regelgivning från FI genomgående föregås av behovs- och konsekvensanalyser liksom remissförfaranden. I december 2002 arrangerade FI ett seminarium för effektiv regelgivning. Där diskuterades det översynsarbete som går ut på att förenkla och språkligt förbättra FI:s föreskrifter. Vikten av en nära samverkan mellan FI och branschorganisationerna vid regleringsarbetet underströks.

Ett fåtal föreskrifter och allmänna råd har beslutats, bland annat:

- nya uppföranderegler på värdepappersmarknaden om utökad information om riskerna och krav på dokumentation vid rådgivningstillfällen
- mer preciserade krav på livförsäkringsbolagens riktlinjer för kollektiv konsolidering och tydligare information till försäkringsstagare

- ny föreskrift om utgivning av elektroniska pengar

- allmänna råd om företagens klagomålshantering

Redovisningsnormeringen för de finansiella företagen är en viktig uppgift. Under 2002

- förenklades strukturen på normgivningen för värdepappersfonder genom att tidigare självreglering via branschorganisationen infördes som föreskrifter och allmänna råd

- anpassades och kompletterades årsredovisningsreglerna för kreditinstitut och försäkringsföretag efter de normer Bokföringsnämnden och Redovisningsrådet svarar för.

- inleddes ett arbete med en ny föreskrift om utökad solvensredovisning i försäkringsföretagen

När det gäller tillståndsärenden och beslut krävde auktorisationer, beståndsöverlåtelse, ledningsprövningar och fondärenden stora insatser. Ärendetillströmningen var under 2002 fortsatt hög och krävde i vissa fall komplicerad och tidskrävande handläggning.

Trots detta utvecklades ärendekvaliteten enligt såväl externa som egna mätningar tillfredsställande under året. Kvalitetsmålet kunde uppfyllas, liksom kravet på en snabb och effektiv handläggning av prospektärenden. Målet att sänka den genomsnittliga handläggningstiden för olika typer av tillståndsärenden kunde FI däremot inte uppfylla.

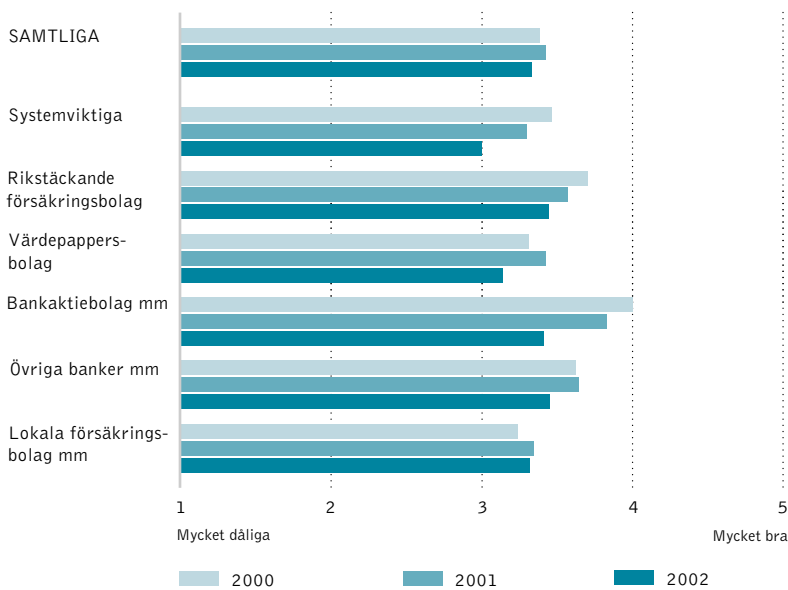
⁶ 2001 föreslog en grupp under ledning av Alexandre Lamfalussy en harmonisering av reglerna på finansmarknaderna i EU.

Övergripande mål 2002

10

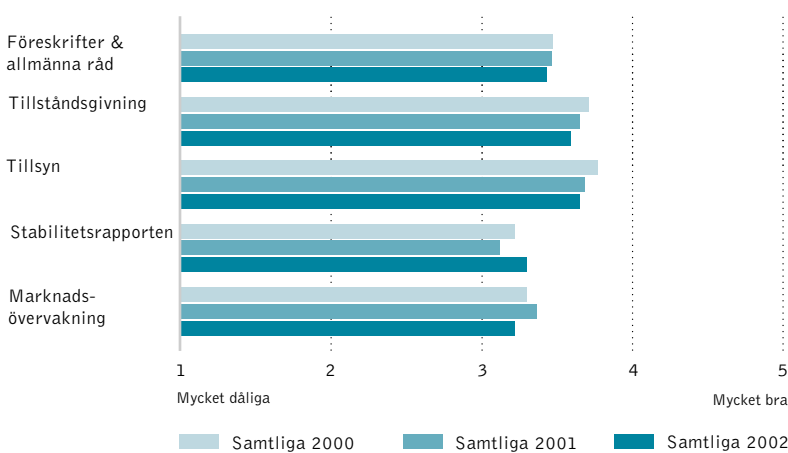
OMDÖME OM FINANSINSPEKTIONENS INSATSER TOTALT SETT, MEDELVÄRDEN

Bas: Samtliga

TOTALA MEDELVÄRDEN

Bas: Samtliga

FÖRETAGSENKÄTEN

För tredje året har FI utfört en attitydundersökning riktad till ett brett urval av omkring 400 företag under tillsyn. Det totala omdömet blev 3,33 – på en skala mellan 1 och 5 – en viss tillbakagång i förhållande till mätningen året innan (3,42). Trenden viker på grund av något sämre omdömen än tidigare från flertalet företagsgrupper.

Flera enskilda faktorer påverkar totalomdömet. Genomgående kan sägas att olika aspekter som rör tillsynsverksamheten har störst betydelse för totalomdömet. Något fallande omdömen kring tillsynsverksamheten är således en bidragande orsak till att totalomdömet har försämrats. Inom marknadsövervakningens område rör kritiken frekvens och omfattning på insatserna.

Liksom tidigare resulterar enkäten i kritiska synpunkter på handläggningstiderna. Andra aspekter som är starkt korrelerade med helhetsomdömet är informationens total kvalitet när det gäller föreskrifter och allmänna råd.

Sammanfattningsvis kan en viss tillbakagång alltså skönjas men betygsättningen ligger alltså inom vad FI ser som ett generellt sett godkänt intervall, dvs. mellan 3 och 4 på den femgradiga skalan.

SAMMANFATTANDE RESULTAT

MÅLEN I REGLERINGSBREVET FRÅN REGERINGEN

RESULTAT

Tillsyn av finansiella företag/marknadsplatser

1. Att, särskilt för systemviktiga större företag, bedöma samlad finansiell ställning, risktagande och riskhanteringsförmåga.	Målet uppfyllt
Genom koncernanalyser, undersökningar och riskbedömningar i tretton större systemviktiga finansiella företag/koncerner
2. Att samverka med andra länders tillsynsmyndigheter och tillvarata de möjligheter som samarbete inom EU medför.	Målet uppfyllt
Genom löpande samverkan tillsynen och informationsutbyte med tillsynsmyndigheter i Norden och inom EU
3. Att övervaka hur de finansiella företagen följer gällande regler, med prioritet för intern kontroll, klagomålshantering, informationsgivning till kunder och riskexponering.	Målet uppfyllt
Genom platsundersökningar och övrig löpande tillsyn
4. Att motverka att det finansiella systemet används i brottsliga syften.	Målet uppfyllt
Genom samverkan med myndigheter, nationellt och internationellt, riktade undersökningar samt informationsgivning till finansiella företag.

Marknadsövervakning

1. Att bidra till att förtroendet för värdepappersmarknaden stärks.	Målet uppfyllt.
Genom egen marknadsövervakning, prospektgranskning och samverkan med marknadens aktörer skapas förutsättningar för ett välgrundat förtroende.
2. Att utreda händelser i samband med handel med finansiella instrument där det finns misstanke insiderbrott eller otillbörlig kurspåverkan.	Målet uppfyllt
Genom marknadsövervakning och utredningsverksamhet

Regelgivning

1. Att genom regelgivning bidra till stabilitet och genomlysning av de enskilda finansiella företagen samt ett gott konsumentskydd. Särskild prioritet ska ges införandet av de nya internationella kapitaltäckningsreglerna samt deltagande inom ramen för EU-samarbetet.	Målet uppfyllt
Genom löpande arbete med FFFS samt internationellt utvecklingsarbete
2. Att fortsätta arbetet med att förenkla regelgivningen och väga effekten av regelgivning mot effektivitetskrav.	Målet uppfyllt
Genom löpande arbete med översyner av gamla FFFS och utgivning av ett begränsat antal nya.

Tillstånd och anmälningar

1. Att snabbt, kostnadseffektivt och med hög kvalitet handlägga tillstånds- och anmälningsärenden. Med bibehållen kvalitet minska handläggningstiden för olika typer av tillståndsärenden jämfört med 2001.	Målet inte uppfyllt
Handläggningstiderna för flera typer av tillståndsärenden har ökat under året
2. Att låta handläggningstiden för prospektärenden vara högst 10 dagar.	Målet uppfyllt
Genomsnittlig handläggningstid är 7 dagar

Analys

1. Att analysera den riskuppsygnad som äger rum i de finansiella företagen och på marknaderna.	Målet uppfyllt
Lägesbedömning i rapporten "Finanssektorns stabilitet 2002"
2. Att tidigt identifiera instabilitet i det finansiella systemet.	Målet uppfyllt.
Fokus på livbolag och systemviktiga banker.

Tillsyn

12

MÅL

Finansiella företag under tillsyn ska vara stabila och ha en väl fungerande intern kontroll av kapital och risker. Det ska vara möjligt att bedöma samlad finansiell ställning, risktagande och riskhanteringsförmåga inom respektive företag. Tillsynen över större systemviktiga företag ska särskilt prioriteras.

Tillsynen ska organiseras så att samverkan kan ske med andra länders tillsynsmyndigheter och tillvarata de möjligheter som samarbetet inom EU medför.

Tillsyn av hur de finansiella företagen efterlever gällande regler ska bidra till att målen om stabilitet och ett gott konsumentskydd uppfylls. Intern kontroll, klagomålshantering, informationsgivning till kunder och riskexponering ska prioriteras.

Med utgångspunkt i FI:s författningenliga uppgifter motverka att det finansiella systemet används i brottsliga syften, såsom penningtvätt och finansiering av terrorism.

FI ska redovisa

- en bedömning av företagets förmåga att identifiera och hantera väsentliga risker i rörelsen och eventuella iakttagelser om brister i dessa avseenden.
- hur tillsynen av de identifierade systemviktiga företagen genomförts avseende samlad riskbedömning och i vilken grad dessa når upp till uppsatta kvalitetskrav.
- vilka tillsynsprodukter den centrala finansiella risktillsynen har gett upphov till och de samlade effekterna av denna.
- vilken granskning som har vidtagits av värdepappersbolagens rådgivning och förmedlingstjänster och vilka slutsatser granskningarna gett upphov till.
- hur samverkan med andra länders tillsynsmyndigheter genomförts och hur möjligheterna som arbetet inom EU medför tagits till vara.
- en bedömning av hur regelefterlevnaden utvecklats.
- avvikelser från allmänna råd om riskkontroll.
- antalet påbörjade och avslutade undersökningsärenden, fördelade på stabilitetsviktiga företag och övriga.
- nedlagd arbetstid på undersökningsärenden fördelade på stabilitetsviktiga företag och övriga.
- en bedömning av företagets information och klagomålshantering.
- en utvärdering av de sanktioner som under året har meddelats företag under tillsyn.
- vilka insatser som genomförts för att förhindra att det finansiella systemet används i brottsliga syften.
- vilka tillsynsinsatser som genomförts för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

FÖRETAGENS HANTERING AV VÄSENTLIGA RISKER

Mot bakgrund av den tillsyn som utförts bedömer FI att de finansiella företagen har tillfredställande kapacitet för att identifiera och hantera väsentliga risker. Den svagare finansiella ställningen som försäkringsbolagen uppvisar är dock allvarlig och utvecklingen har föranlett särskilda åtgärder under året.

Livbolagen

Livbolagens konsolideringssituation har försämrats ytterligare under året. Trots en viss återhämtning under oktober och november försämrades läget återigen och resulterade i en genomsnittlig konsolideringsnivå per årsskiftet kring 90 procent.

För vissa bolag har också solvenskvoten, det vill säga relationen mellan kapitalkrav och kapitalbas, fallit till nivåer nära 1, vilket kräver aktiva åtgärder enligt försäkringsrörelselagen. Riskexponeringen mot aktiemarknaden har reducerats genom omplaceringar till förmån för mer räntebärande placeringar. Vid sidan av den mycket intensiva bevakningen av livbolagens ekonomiska situation har FI undersökt de systemviktiga försäkringsbolagens riskhantering och funnit den tillfredsställande.

Utläggning av kapitalförvaltning

Två viktiga förändringar har under året inträffat vad gäller det som traditionellt anses ligga inom ramen för ett livförsäkringsbolags kärnverksamhet. Två bolag har med effekt från år 2002 operativt lagt kapitalförvaltningen på kapitalförvaltningsbolag utanför den egna koncernen. För Skandia Liv sköter DnB Asset Management uppdraget och i Länsförsäkringar Livs fall ABN Amro/Alfred Berg. Båda fallen granskades med hjälp av FI:s förordnade revisorer. I båda fallen bedömdes livbolagen uppfylla kraven på kontroll och styrning vad gäller kapitalförvaltningen.

Bankerna

FI har undersökt bankkoncernernas likviditetsrisker, marknadsrisker och kreditrisker.⁷ Den allmänna konjunkturnedgången och den försämring av marknadsförutsättningarna som skett medför större kreditrisker för företagen och särskilda kreditriskundersökningar har genomförts. FI har därtill undersökt telekomsektorns utveckling och påverkan på bankernas kreditrisker.

Operativa risker⁸ och beredskap för IT-haverier, misstag eller brottslighet i verksamheten, har granskats liksom användningen av Internet som distributionskanal för finansiella tjänster.

För att närmare följa balansen mellan risker och kapital har bankkoncernernas ekonomiska situation analyserats. För samtliga banker gäller att efterlevnaden av lagstadgade nivåer för kapitaltäckning och stora exponeringar har kontrollerats.

Resultaten ingår i den samlade riskbedömningen för respektive koncern.

Stockholmsbörsen, VPC, Bankgirocentralen

FI har under året på regeringens uppdrag, kartlagt vilka avvecklingsrisker som finns i den clearing- och avvecklingsverksamhet som bedrivs i systemviktiga företag och hur dessa system för närvarande uppfyller krav i regelverk och internationella standard. Kartläggningen omfattade Stockholmsbörsen, VPC och Bankgirocentralen.

FI fann att Stockholmsbörsen och Bankgirocentralen uppfyller det svenska regelverket och relevanta internationella standarder. VPC driver ett utvecklingsarbete för att omhänderta vissa risker i avvecklingssystemet, vilket

medför att VPC bedöms komma att uppfylla gällande standard.

Under arbetet har samråd skett med Riksbanken och ett avtal kommer att tecknas mellan FI och Riksbanken om samarbete och utbyte av information inom clearing- och avvecklingsområdet.

TILLSYNSRAPPORTER OCH SAMLADE RISKBEDÖMNINGAR

Slutsatserna av de utförda undersökningarna är att företagen i allt väsentligt uppfyller de kvalitetskrav som FI ställer och att riskhanteringen successivt har förbättras. Utförda riskanalyser och övriga undersökningar bildar underlag för en fördjupad analys av riskexponering och kontrollrutiner i väsentliga affärsområden.

Iakttagelser och slutsatser inom centrala riskområden har resulterat i tillsynsrapporter. En väsentlig del av dessa tillsynsrapporter har ingått i underlagen för de samlade riskbedömningarna av de stabilitetsviktiga företagen.

Samlad riskbedömning är en rapport enligt fastställd modell som utgör en sammanvägd bedömning av framträdande risker i väsentliga affärsområden i de stabilitetsviktiga företagen. Denna undersökningsverksamhet inriktas på de 13 större koncernerna och FI påverkar därigenom en stor del av marknaden med förebyggande insatser.

De samlade riskbedömningarna under 2002 inleddes med koncernanalyser, där verksamhetsinriktning och risker kartlades. En nedbrytning på riskområden har gjorts och undersökningar har utförts med fokusering på dessa riskområden.

⁷ Likviditetsrisk: Risk hänförlig till otillräckliga likvida medel eller finansieringskällor

Marknadsrisk: Risk hänförlig till förändring i marknadsprisförhållanden

Kreditrisk: Risk för förlust hänförlig till motpartsfallisemang

⁸ Operativ risk: Risk för förlust hänförlig till otillräckliga interna processer, mänskliga faktorn, system eller externa händelser

Tillsyn

14

VÄRDEPAPPERSBOLAGENS RÅDGIVNING OCH FÖRMEDELINGSTJÄNSTER

Under året undersöktes hur bolagen har implementerat de allmänna råden om dokumentation av investeringsrådgivning, som trädde i kraft den 1 juli 2002. Undersökningarna omfattade tre värdepappersbolag och tre banker som samtliga är börsmedlemmar. En sammanfattande bedömning är att de undersökta bolagen följer reglerna på området. 2003 planerar FI att utvidga undersökningsserien till ett urval av börsmedlemmar och några mindre bolag.

SAMVERKAN MED ANDRA LÄNDERS TILLSYNSMYNDIGHETER

Under FI:s tillsyn ligger antal finansiella koncerner som har omfattande gränsöverskridande verksamheter. Nordea och If hör till de företag som har de nordiska länderna som hemmamarknad. För att klara tillsynsuppdraget krävs ett väl fungerande samarbete och ett kontinuerligt informationsutbyte mellan ansvariga myndigheter.

Tillsynen över Nordeakoncernen har liksom tidigare år genomförts i enlighet med den överenskommelse som träffats mellan de nordiska tillsynsmyndigheterna. En samlad riskbedömning har sammanställts under första halvåret 2002 varvid Nordeas mest väsentliga riskområden belysts ur ett nordiskt perspektiv.

Ett samarbetsavtal finns mellan Finansinspektionen och norska Kredittilsynet om den nordiska tillsynen av If-koncernen. Under 2001 blev det klart att även finska Sampo ingår i koncernen. Ett nytt samarbetsavtal undertecknades i mars 2002 av Finansinspektionen, Kredittilsynet och Försäkringsinspektionen i Finland. Avtalet reglerar huvudsakligen utbyte av information, rapportering,

statistik samt resultat från undersökningar. Det nya samarbetsavtalet innebär dels ett utökat informationsutbyte dels ett samarbete vad avser den samlade riskbedömningen för If. FI ska på koncernnivå göra en årlig samlad riskbedömning. Den norska och finska tillsynsmyndigheten ska bistå FI i detta arbete. Samarbetet har lett till en mer fullständig belysning av If-koncernens finansiella situation och samlade riskbild.

Stockholmsbörsens aktiviteter i England har, liksom under förra året, medfört samverkan med tillsynsmyndigheten FSA i England.

REGELEFTERLEVNADE

Uppföljningen av hur det finansiella regelverket efterlevs bygger på företagets rapportering av uppgifter till FI och undersökningar. Underlaget är inte heltäckande, men observationerna rör olika problemställningar från ett stort antal företag som väsentliga regelöverträdelser, uppförandefrågor och kvalitetsfrågor. Tillsynsinsatserna görs primärt i förebyggande syfte, men sanktioner förekommer.

Utifrån undersökningarna 2002 gör FI bedömningen att regelefterlevnaden är tillfredsställande. Inga väsentliga regelöverträdelser har iakttagits för börser, auktoriserade marknadsplatser och clearingorganisationer. I de avslutade platsundersökningarna av dokumentation av investeringsrådgivning har inte heller brister i regelefterlevnad iakttagits. På bank- och värdepappersområdet har avvikelser noterats, men inga formella sanktioner har utfärdats. Däremot har ett antal brister på försäkrings- och fondområdet lett fram till sanktioner från FI:s sida.

SANKTIONER⁹

Åtta sanktioner utfärdades på försäkrings- och fondområdet. Detta är en kraftig ökning

⁹ Finansinspektionen ingriper mot företag som bryter mot lagar och regler på finansmarknaden, genom en varning eller ytterst genom att dra in deras tillstånd.

Vi kan också utfärda en erinran eller förelägga företaget att vidta åtgärder. På www.fi.se visar vi alla sanktioner sedan augusti 1999.

från föregående år. De vidtagna åtgärderna avser allt ifrån förelägganden till erinringar och har tilldelats i det närmaste alla typer av bolag. Som exempel kan nämnas Banco Fonder AB och Banco Pensionsfonder AB som tilldelades varningar för att inte ha följt gällande placeringsregler. Apotekskoncernens Försäkringsförening Optimalia förelades att åtgärda brister i skuldtäckningen. Folksam Sak tilldelades en erinran för avsteg från redovisningsreglerna.

På bank- och värdepappersområdet har två företag frivilligt begärt att få sina tillstånd återkallade. Dessa företag skulle, på grund av konstaterade brister, i annat fall ha blivit föremål för sanktioner. I ett fall har utländsk bankfilialverksamhet förbjudits på grund av att bolaget saknat oktroj i hemlandet.

TABELL 2
Sanktioner, antal

2000	4
2001	3
2002	8

Brister i bankernas betalningsöverföringar

FI har på regeringens uppdrag granskat bankernas rutiner för betalningsöverföringar inom Sverige och EES-området. FI konstaterade i en rapport i februari 2002 att bankerna inte följde gällande lagstiftning för betalningsöverföringar inom EES. Bankerna lämnade heller inte den information till kunderna som lagen kräver och den faktiska kostnaden för överföringen var ofta oklar.

I en ny rapport i november 2002 konstaterades att betydande brister i informationen till kunderna kvarstod. Dessutom hade andelen överföringar där även mottagande bank belastar betalningsöverföringen med avgifter ökat. Det innebär ofta dubbla avgifter för konsumenten. För att åstadkomma nödvändiga förbättringar har FI ålagt berörda banker

att senast under första kvartalet 2003 vidta erforderliga åtgärder. FI avser att genomföra ytterligare undersökningar av bankernas betalningsöverföringar.

Skärpta krav på livbolagens informationsgivning

Till följd av livbolagens stora exponering mot den fallande aktiemarknaden har FI krävt en bättre informationsgivningen till konsumenterna. Även policyefterlevnaden av bolagens kollektiva konsolidering har varit föremål för överväganden och åtgärder. Nya föreskrifter och allmänna råd för nämnda områden beslutades i december med ikraftträdande under 2003. Ett antal undersökningar är också aviserade det gångna året och ska genomföras i början av 2003.

AVVIKELSER FRÅN ALLMÄNNA RÅD OM RISKKONTROLL

FI har granskat bankkoncernernas riskstyrning vad avser organisation och omstruktureringar. Reglerna för styrning, intern kontroll och hantering av risker omfattas av ett antal allmänna råd. I platsundersökningarna konstaterades brister i bankernas förmedling av optionsaffärer, bankernas egen riskhantering och bankernas rapportering av kapitaltäckning och stora exponeringar till FI.

Brister i den interna kontrollen samt regelefterlevnad konstaterades i vissa mindre värdepappersbolag.

Skadeförsäkringsbolagens kontroll av specifika försäkringsrisker har under året testats när det gäller reservsättning och återförsäkring. Undersökningarna har inte visat på några väsentliga avvikelser, men däremot uppdagat vissa kvalitetsproblem.

FÖRETAGENS INFORMATION OCH KLAGOMÅLSHANTERING

De allmänna råden om inlåningskonton och tillhörande banktjänster har följts upp. Ett urval av banker granskades och undersök-

Tillsyn

16

ningarna indikerar inga särskilda problem på detta område. FI tog emot 488 klagomålsärenden på bankområdet vilket är en kraftig ökning jämfört med 2001. De vanligaste klagomålen rör konton, värdepapper och kreditgivning.

Försäkringsbolagens handläggningstider för personskadeärenden har ökat. I en särskild rapport till regeringen i början av 2003 redovisades åtgärder för att förbättra bolagens hantering av ärendena.

UNDERSÖKNINGAR

Totalt har 172 undersökningsärenden avslutats. Detta är en betydande ökning jämfört med föregående år (105). Antalet påbörjade undersökningsärenden uppgick till 183.

Av den undersökningsverksamhet som utfördes under 2002 avsåg ca 55 procent de stabili-

litetsviktiga företagen och 45 procent övriga företag. En betydande del av undersökningsverksamheten har varit fokuserad på de stabilitetsviktiga företagens framträdande risker inom väsentliga affärsområden. Sådana undersökningar har utgjort ett viktigt underlag för de samlade riskbedömningarna av de stabilitetsviktiga koncernerna.

Utöver riskfokuserade undersökningar har temaundersökningar utförts för att följa upp regelefterlevnad, företagens hantering av konsumentfrågor m.m. Vissa undersökningar har varit i form av skrivbordsundersökningar.

ÅTGÄRDER MOT EKONOMISK BROTTSLIGHET

FI har deltagit aktivt i Ekorådet som är ett centralt samverkansorgan mot ekonomisk brottslighet. I samverkan med andra myndigheter har en hotbildsanalys som avser finansiell brottslighet utarbetats. FI har vidare samverkat med företrädare för branschorganisationer inom den finansiella sektorn om åtgärder mot brott.

När det gäller åtgärder mot finansiering av terrorism har FI haft kontakter med myndigheter och branschföreträdare samt informerat företag under tillsyn om nya eller ändrade EU-förordningar inom området. FI har också, med anledning av ny lagstiftning om åtgärder mot finansiering av särskilt allvarlig brottslighet, utfärdat föreskrifter och allmänna råd som trätt i kraft 1 januari 2003.

På det internationella planet har FI liksom tidigare deltagit i Financial Action Task Force on Money Laundering, FATF, som är en internationell aktionsgrupp mot penningtvätt och terroristfinansiering.

FI har i samarbete med utländska tillsynsmyndigheter undersökt åtgärder mot penningtvätt hos ett antal av de systemviktiga livförsäkringsbolagen. En skrivbordsundersökning om åtgärder mot penningtvätt i valutaväxlingsrörelse har inletts.

TABELL 3

Antal avslutade undersökningsärenden

Aktivitet	1998	1999	2000	2001	2002*
Tillsyn, stabilitetsviktiga					67
Tillsyn, övriga					105
Summa undersökningar	164	176	227	105	172

TABELL 4

Undersökningsärenden – nedlagd tid

Aktivitet	2001	2002**
Tillsyn, stabilitetsviktiga		22 599
Tillsyn, övriga		18 644
Summa timmar	36 81041	243***

*) Återrapporteringskraven har ändrats från och med 2002. Tidigare återrapporteringskrav gällde fördelningen mellan allmänna och riktade undersökningar, medan aktuella återrapporteringskrav avser fördelningen mellan stabilitetsviktiga företag och övriga företag. Jämförelse med tidigare år avser därför det totala antalet undersökningar.

**) Återrapporteringskravet har ändrats från och med 2002. Nedlagd tid avser undersökningsärenden generellt, fördelade på stabilitetsviktiga företag och övriga. Tidigare återrapporteringskrav har avsett platsundersökningsärenden fördelade på riktade undersökningar och allmänna undersökningar. Jämförelsen med 2001 avgränsas därför till totalt nedlagd tid.

***) Uppgiften innefattar även ej specifikt strukturerade undersökningar (övrig tillsyn) av stabilitetsviktiga företag 1263 timmar och övriga företag 10586 timmar. En utveckling av tillsynsmodeller och ett bättre strukturerat tidredovisningssystem har inletts. Andelen "övrig tillsyn" kommer därmed att nedbringas successivt.

I mars 2002 flyttade FI till nya lokaler i Norrtull.

Marknadsövervakning

18

MÅL

FI ska bidra till att förtroendet för värdepappersmarknaden stärks. Händelser där det finns misstanke om oegentligheter vid handeln med finansiella instrument ska analyseras och utgöra underlag för identifiering av fall värda att utreda. I sådana fall, som avser misstanke om insiderbrott eller otillbörlig kurspåverkan, ska en utredning genomföras.

FI ska redovisa

- de slutsatser som görs utifrån verksamheten att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden
- genomförda insatser,
- antalet påbörjade och avslutade utredningar om misstänkt brott mot insiderstrafflagen och styckkostnad per avslutad utredning,
- åtgärder som vidtagits för att vidareutveckla samverkan med Ekobrottsmyndigheten i syfte att effektivisera sanktionsförfarandet, samt
- antalet ärenden som överlämnas till åklagare.

FI OCH FÖRTROENDEFRÅGAN

Att bidra till att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden är ett mål som inte är helt lätt att mäta. FI:s påverkan omfattar att övervaka handeln, identifiera och utreda misstänkta oegentligheter samt bidra till insyn och spridning av information genom det offentliga insynsregistret. Därutöver beslutade FI om nya uppföranderegler för värdepappersbolagen 2002.

Under 2002 har förtroendet för värdepappersmarknaden till stor del påverkats av turbulensen på aktiemarknaden och kraftigt fallande tillgångsvärden.

ANTALET UTREDNINGAR

Antalet utredningar om misstänkta insiderbrott och misstänkt otillbörlig kurspåverkan under en treårsperiod framgår av tabellerna. Av tabellerna framgår också hur många ärenden som anmälts till åklagare.

TABELL 5

Antal insiderutredningar

Insiderutredningar	2000	2001	2002
Ingående balans	75	59	39
Påbörjade ärenden	45	59	47
Avslutade ärenden	61	79	45
Utgående balans	59	39	41
Anmälda till EBM	8	3	8

TABELL 6

Antal utredningar om otillbörlig kurspåverkan

Utredningar	2000	2001	2002
Ingående balans	6	17	11
Påbörjade ärenden	18	12	15
Avslutade ärenden	7	18	13
Utgående balans	17	11	13
Anmälda till EBM	6	2	5

FI har dessutom till åklagare överlämnat tre fall av misstänkt obehörigt röjande av insiderinformation.

Utvecklingen under året visar följande tendenser

- Antalet till åklagare överlämnade ärenden har ökat jämfört med föregående år och ligger i nivå med siffrorna från år 2000.
- En minskning har skett av antalet nya påbörjade utredningar.

FI har prioriterat arbetet med inkomna anmälningar och tips.

Följande iakttagelser gjorts.

- Utredningar av misstänkt olaglig insiderhandel visar att det fortfarande är så kallade primära insiders (styrelseledamöter, VD med flera som har direkt tillgång till insiderinformation), som bryter mot lagen. Slutsatsen av detta är att lagen inte har

avsedd preventiv verkan på denna personkrets.

- Incitamentet till ett insiderbrott är information. Utredningarna har visat att emittenter alltför ofta hanterat icke offentliggjord kurspåverkande information på ett oprofessionellt sätt.
- Tre av fallen som anmäldes till åklagare rörde misstänkt otillbörlig kurspåverkan i samband med olika aktietävlingar

FI och Ekobrottsmyndigheten har under året vidareutvecklat samarbetet med gemensamma utbildningsdagar och informationssatsningar till media. En bred samverkan med utländska myndigheter kring utredningsverksamheten förekommer också.

FI har tidigare för regeringen påpekat behovet av administrativa sanktioner på detta område och liksom EBM uppmärksammat brister i nuvarande lagstiftning. I och med det nya EG-direktivet om marknadsmissbruk har detta åter aktualiserats.

För att öka insynen i handeln på värdepappersmarknaden för FI ett register på personer i insynställning i noterade bolag och deras transaktioner. Det finns tillgängligt på www.fi.se Förberedelser har gjorts för att ytterligare öka öppenheten i registret och för att effektivisera anmälningsförfarandet.

Jan Axelsson är enhetschef för marknadsövervakningen. 2002 överlämnade FI 16 misstänkta fall av insiderbrott eller otillbörlig kurspåverkan till åklagare.

Regelgivning

20

MÅL

Regelgivningen ska bidra till stabilitet i och genomlysning av de enskilda finansiella företagen samt ett gott konsumentskydd. Arbetet med att införa nya internationella kapitaltäckningsregler ska därvid prioriteras, samt deltagande inom ramen för EU-samarbetet.

Arbetet med att förenkla regelgivningen ska fortsätta. Effekten av regelgivningen ska vägas mot effektiviteten i det finansiella systemet.

FI ska redovisa

- hur regelgivningen bidragit till stabiliteten i och genomlysningen av de finansiella företagen samt ett gott konsumentskydd
- analysera hur måluppfyllelsen utvecklats
- hur arbetet med att förbereda införandet av nya internationella kapitaltäckningsregler framskridit.
- uppgifter om vilka prioriteringar och åtgärder som vidtagits för att förenkla regelgivningen.
- uppgifter om antalet nya, ändrade eller upphävda föreskrifter och allmänna råd.

KONSUMENTSKYDD, STABILITET OCH INSYN

FI:s författningsarbete grundar sig huvudsakligen på EG-direktiv eller lagstiftning och bemyndiganden från regeringen. Verksamheten har inriktats på att begränsa antalet föreskrifter och allmänna råd samt att se till att dessa är relevanta och tydliga. Som en följd av detta har författningar som inte bedömts som relevanta upphävts.

Under året har flera nya författningar inriktats på det grundläggande konsumentskyddet på marknaden. Det gäller bland annat

- ändrade krav på de finansiella företagens hantering av klagomål
- nya uppföranderegler för värdepappersbolagen vad gäller information och krav på dokumentation av investeringsrådgivning
- redovisning av provisionsintäkter för försäkringsmäklarbolag för uppföljning av

kraven på oberoende ställning gentemot olika försäkringsgivare och

- ny reglering av värdepappersfondernas information i års- och halvårsberättelser.

Författningar som bidrar till stabilitet och insyn har utarbetats för

- värdepappersföretag; med anpassade krav på uppgifter vid ansökan om tillstånd samt för verksamhetsplan, förteckning över innehav av finansiella instrument och rapporteringskrav vid handel med finansiella instrument,
- försäkringsföretag; bland annat nya regler som inför EG-direktivet om försäkringsgrupper om den gruppbaseade tillsynen av försäkringsföretag och understödsföreningar, samt regler om försäkringstekniska föreskrifter och högsta räntan
- institut som ger ut elektroniska pengar,
- åtgärder mot finansiering av särskilt allvarlig brottslighet

NYA KAPITALKRAV

Det är FI:s uppgift att bidra till att de nya internationella kapitaltäckningsreglerna, som bereds inom Baselkommittén och motsvarande EU-organ, nationellt ska kunna börja tillämpas. Detta ska ske till utgången av 2006. Ett omfattande utvecklingsarbete har mot den bakgrunden inletts under 2002, tillsammans med ett utbildningsprogram för FI:s anställda. En serie undersökningar för att kartlägga storbankernas internratingsystem har också påbörjats.

För att fördjupa dialogen med berörda svenska kreditinstitut och värdepappersbolag har externa referensgrupper inrättats. Företagens kompetens bidrar till att säkra en god kvalitet på kommande författningar. FI presenterade under hösten en rapport, "Riskmätning och kapitalkrav II – en lägesrapport om arbetet med nya kapitaltäckningsregler" för att un-

TABELL 7
FI:s regelgivning

Regelgivning	1998	1999	2000	2001	2002
Nya föreskrifter och/eller allmänna råd	37	20	20	16	26
Ändrade föreskrifter och/eller allmänna råd	2	4	3	4	1
Upphävda föreskrifter och/eller allmänna råd	34	22	29	13	18

Författningarna redovisas som nya författningar även om författningarna ersätter gamla, vilka i sin tur upphävs. Ändringsförfattningar avser ändringar i befintliga författningar.

21

derlätta berörda bolags förberedelser och förståelse för det nya regelverket. FI genomförde också ett seminarium för branschaktörer kring kapitaltäckningsarbetet.

ENKLARE OCH EFFEKTIVARE REGLER

För att förenkla och förbättra författningsarbetet utarbetas föreskrifter och allmänna råd som regel med stöd av externa referensgrupper med företrädare från branschorganisationer.

För att ta hänsyn till finansmarknadens effektivitet när nya regler utformas görs en behovs- och konsekvensanalys inför varje författningsarbete. Förslagen sänds även ut på remiss.

För att få igång en bredare dialog om regelgivningens övergripande struktur och framtida utveckling arrangerades mot slutet av året ett särskilt seminarium, Effektiva regler på finansmarknaden. Här deltog representanter för bland annat Regeringskansliet, FI och berörda branschorganisationer. Seminariet bör ses som ett komplement till den årliga attitydundersökningen.

En författningsredaktör på FI ansvarar för att författningarna håller en god språklig kvalitet och en överskådlig struktur. Under 2002 reviderades ett antal författningar av en språkkonsult. Som ett led i att höja kvaliteten arrangeras språkkurser för de handläggare som arbetar med författningar. FI strävar mot en ökad öppenhet och förbättrad information kring normgivningen. På hemsidan

Claes Norgren, generaldirektör för FI 1993–2002, på ett seminarium om regler på finansmarknaden. Det arrangerades för att för att få en djupare dialog med finansbranschen om reglergivningens övergripande struktur.

publiceras förslagen på nya och ändrade föreskrifter och allmänna råd och överskådliga sammanfattningar.

Totalt har 27 författningar tillkommit under 2002 och 18 har upphävts. Även om det numerärt tillkommit fler författningar än vad som upphävts strävar FI efter att så långt som möjligt begränsa regelgivningen.

Tillstånd och anmälningar

22

MÅL

Handläggningen av tillstånds- och anmälningsärenden ska vara snabb, kostnadseffektiv och hålla hög kvalitet. Den genomsnittliga handläggningstiden för olika typer av tillståndsärenden, ska med bibehållen kvalitet, minska jämfört med budgetåret 2001. Falletiden¹¹ ska vara kort. För handläggning av prospektärenden ska handläggningstiden vara högst 10 dagar.

FI ska redovisa

- genomsnittlig handläggningstid, falletid och styckkostnader för olika tillstånds- och anmälningsärenden
- det totala antalet arbetstimmar.

HANDLÄGGNINGSTIDERNAS ÖKAT

Ärendetillströmningen förändrades något jämfört med 2001. Det totala antalet inkomna ärenden minskade med 12 procent till 4 318 ärenden under 2002. Antalet avslutade ärenden minskade med 2 procent till 4 647 ärenden.

Samtidigt har ärendebalansen arbetats ned rejält, från 742 ärenden 2001 till 413 ärenden 2002. Den totala genomsnittliga handläggningstiden för tillstånds- och anmälningsärenden ökade 2002 trots att det totala antalet nedlagda arbetstimmar också ökade.

VARFÖR ÖKAR HANDLÄGGNINGSTIDERNAS?

För prospektärenden har målet på högst tio dagars handläggningstid uppfyllts med god marginal. Handläggningstiden är numera i genomsnitt sju dagar. För övriga tillståndsärenden har den genomsnittliga handläggningstiden överlag ökat, med undantag för ägarprövningsärenden och anmälningar om gränsöverskridande verksamhet i Sverige. Särskilt lång är handläggningstiden för auktorisationer i olika former, beståndsöverlåtelser, ledningsprövningar samt för fondärenden.

En förklaring till den längre genomsnittliga handläggningstiden är att vissa ärendetyper har blivit mer komplicerade. En annan förklaring är att erfarna jurister har varit tjänstlediga. Fördelningen av tillgänglig tid på författningsarbete, remissarbete och internationellt arbete har också betydelse för handläggningstiderna. På försäkringssidan har tillståndsgivningen präglats av turbulensen för de svenska livbolagen som resulterat i åtskilliga tillståndsärenden och dispenser av komplicerad karaktär. Beslut om åtta sanktioner under året har tagit tid i anspråk från tillståndsgivningen.

TABELL 8

Total genomsnittlig handläggningstid och falletid i antal dagar för FI

Total handläggningstid	1998	1999	2000	2001	2002	falletid ¹⁰
						2002
Tillstånds- och anmälningsärenden	51	54	40	34	53	49

TABELL 9

Totala antalet arbetstimmar för tillstånds- och anmälningsärenden

	1998	1999	2000	2001	2002
	21 846	23 522	25 042	20 640	21 491

¹⁰ Falletid är tiden fr. o. m. ett ärende är komplett till dess att det avslutats

För prospektärenden har målet på högst tio dagars handläggningstid uppfyllts med god marginal, tack vare en flexibel organisation mellan avdelningarna. Helena Sjögren är enhetschef för rättsfrågor och ansvarig för registrering av prospekt.

TABELL 10
Genomsnittlig handläggningstid och falletid i antal dagar för följande ärendetyper

Tillstånds- och Anmälningsärenden	1998	1999	2000	2001	2002	falletid 2002
Aktier/andelar	49	45	37	31	54	53
Aukt/oktroj/konc	135	181	188	100	191	169
Avregistrering	34	25	24	33	33	30
Beståndsöverlåtelse	70	143	97	89	118	118
Bolagsordn./stadgar	48	48	45	41	62	54
Fondbestämmelser – nya	92	99	138	156	158	157
Fondbestämmelser – ändr.	65	56	57	71	80	79
Gränsöverskr i Sverige	38	36	28	33	30	28
Gränsöverskr i utlandet	35	47	44	42	47	36
Kapitaltäckning	54	57	9	7	8	7
Koncernbidrag	25	22	21	28	44	43
Ledningsprövning	85	89	80	61	183	167
Mäklarregistrering	46	38	39	35	40	35
Mäklarreg – fondandel	138	52	45	37	48	47
Sammanläggning – fonder	9	84	123	111	157	157
Prospekt	10	10	7	8	7	6
Ägarprövning	33	47	51	55	42	30

Analys

26

MÅL

FI ska analysera den riskuppbbyggnad som äger rum i de finansiella företagen och på marknaderna. Instabilitet i det svenska finansiella systemet ska tidigt identifieras.

FI ska redovisa

- väsentliga utvecklingstendenser och iakttagelser som framkommit samt ge en samlad bedömning av stabilitetsläget. Den framåtblickande analysen av stabilitetshot och risker ska prioriteras. Uppdraget ska redovisas i en rapport senast den 15 oktober 2002.
- de åtgärder som vidtagits under året med anledning av 2001 års rapport om finanssektorns stabilitet. Redovisningen ska också innehålla en bedömning av vilka effekter åtgärderna har haft utifrån stabilitetsläget enligt motsvarande rapport 2001.

ÖKADE RISKER I FINANSSEKTORN

Inom ramen för Finansinspektionens stabilitetsinriktade arbete kartläggs risker och riskuppbbyggnad inom den finansiella sektorn. Exempel på sådana återkommande aktiviteter för informationsinhämtning och analys är bland annat riskenkäter och samlade riskbedömningar. Genom en omfattande löpande rapportering, per kvartal och år, tas uppgifter in om hur de finansiella företagens resultat och balansposter utvecklas. Kapitalkrav, placeringsregler och exponeringsregler följs upp. Stabilitetsläget redovisas främst i den årligen återkommande rapporten Finanssektorns stabilitet.

Satsningen på att utveckla stabilitetsrapporten har fortsatt under 2002. Under året utvecklades även formerna för samarbete med Riksbanken vad gäller utbyte av information.

I stabilitetsrapporten för 2001 drogs slutsatserna att utgångsläget för de finansiella bolagen var gott, men att den försvagade konjunkturen betydde att den finansiella sektorn stod inför ett stresstest, där osäkerheten var osedvanligt stor samt att sannolik-

heten för en fördjupad lågkonjunktur ökat. Av detta skäl har vissa sektorer inom bank och försäkringssektorn varit föremål för särskild bevakning under 2002.

I stabilitetsrapporten för 2002 konstateras att en ökad riskuppbbyggnad ägt rum inom flera områden. Avgörande för den framtida utvecklingen var flera omvärldsfaktorer som företagens vinstutveckling, utvecklingen i den amerikanska ekonomin, ökande riskaversion och ett eventuellt krigshot i Mellanöstern.

Den sammantagna bedömningen var att de finansiella företagen hade goda förutsättningar att hantera de aktuella riskerna. Risknivåerna för enskilda riskområden var i sig inte alarmerande. Det noterades under 2002 inga fallissemang av stabilitetsshotande karaktär, men väl ett antal fall där mindre företag, främst med koppling till värdepappersmarknaden, mötte problem och tvingades lämna marknaden. Inga åtaganden kopplade till det offentliga systemet insättningsgarantier berördes av detta.

Bankerna

Resultatet i bankerna mattades av under 2002 vilket främst förklaras av minskande provisionsintäkter och minskande intäkter i koncernernas kapitalförvaltnings- och försäkringsrörelser.

Under 2002 övervakades särskilt bankernas utlåning till vissa sektorer, däribland telekomsektorn och fastighetssektorn. Slutsatsen är att bankerna har en medveten bevakning av dessa sektorer och att påverkan för prisfallsrisk är relativt måttlig. Utlåningen till dessa sektorer utgör inte en stabilitetsrisk i sig. Riskerna är av en mer indirekt karaktär där exempelvis telekomsektorns påverkan på samhällets ekonomiska utveckling kan vara negativ.

Bankernas kontroll av marknadsrisker och likviditetsrisker förbättrades successivt 2002 och dessa risker utgjorde inte något väsent-

ligt hot mot vare sig bankerna eller den finansiella sektorns stabilitet.

Livbolagen

Inom försäkringssektorn påverkades framför allt livbolagen av kombinationen av fallande aktiekurser och lägre räntor. Den sammantagna effekten har medfört att bolagens solvens påverkats i negativ riktning. Livbolagen har uppmanats att vidta åtgärder för att minska riskerna. Bolagen har ökat inslaget av räntebärande papper i portföljerna samt vidtagit åtgärder för att nå kostnadsreduktioner och effektiviseringar. I vissa livbolag har kapital tillskjutits för att öka motståndskraften mot en för bolagen eventuellt fortsatt negativ marknadsutveckling.

Börsen, VPC, BGC

FI har under året på regeringens uppdrag kartlagt vilka avvecklingsrisker som finns i den clearing- och avvecklingsverksamhet som bedrivs i systemviktiga företag och följt upp att dessa system uppfyller krav i regelverk och internationella standard. Uppföljningen omfattade Stockholmsbörsen, VPC och Bankgirocentralen.

Hans Bäckström är chef för analys och metodutveckling och redaktör för den årliga regeringsrapporten Finanssektorns stabilitet.

Övriga mål och återrapporteringskrav

INTERNATIONELLT ARBETE

MÅL

FI ska redovisa den samlade insatsen av såväl total arbetstid som av ekonomiska resurser för internationellt arbete. För respektive verksamhetsgren lämnas särskild redovisning av den tid och kostnader som lagts ner på internationell samordning och övrig internationell verksamhet.

I redovisningen ska det ingå uppgifter om antal internationella arbetsgrupper som FI deltagit i.

FI deltar aktivt såväl inom EU som globalt. Antalet kommittéer och arbetsgrupper uppgick till drygt 60 under 2002. Fördelningen

mellan europeiskt arbete och globalt arbete i procent var 59 respektive 41. Totalt antal arbetstimmar nedlagt på internationellt arbete var 17 606 timmar.

Bankområdet

BANKING ADVISORY COMMITTEE (BAC)

Inom EU sker samarbetet fortlöpande inom ramen för Banking Advisory Committee (BAC), som är ett rådgivande organ till EU-kommissionen. I kommittén, vars huvudfråga varit revision av kapitaltäckningsreglerna, ingår representanter från Finansdepartement, tillsynsmyndigheter och centralbanker i EU. Arbetet med huvudfrågan beräknas övergå i beredning i Rådet under slutet av 2003.

GRUPE DE CONTACT

FI har också deltagit i Groupe de Contact - ett organ för löpande samarbete och utbyte av information och erfarenheter från det praktiska tillsynsarbetet. Gruppens arbete är av stort värde för framtida reglering/tillsyn.

BANKING SUPERVISION COMMITTEE

FI deltar i den Europeiska Centralbankens (ECB) kommitté Banking Supervision Committee (BSC) där det sker samarbete mellan central-bank/tillsyn utifrån ett makrooperativt perspektiv med tillsynsrelaterade frågor. Det finns också möjlighet att där informellt diskutera frågor som berör tillsynen utanför ECB:s kompetens. FI deltar i två av kommitténs sex undergrupper.

BASELKOMMITTÉN FÖR BANKTILLSYN

Globalt sker samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom G10 i Baselkommittén för banktillsyn, som sedan flera år fokuserar på att förändra 1988 års Baselöverenskommelse om kapitaltäckningsregler. Arbetet med det reformerade regelverket beräknas vara slutfört före utgången av 2003.

TABELL 11

Kostnad för internationellt arbete fördelat per verksamhetsgren, tkr

Verksamhetsgren	2000	2001	2002	Andel % 2002
Tillsyn av finansiella företag	–	–	7 897	41
Marknadsövervakning	–	–	1 991	10
Regelgivning	–	–	5 930	31
Tillstånd och anmälningar	–	–	1 559	8
Analys	–	–	1 737	9
Summa	15 419	36 025*	19 114	100

*) Därav ingår kostnader för IOSCO-konferensen med 17 383 tkr.

TABELL 12

Arbetstid nedlagt på internationellt arbete fördelat per verksamhetsgren, timmar

Verksamhetsgren	2000	2001	2002	Andel % 2002
Tillsyn av finansiella företag	–	–	7 151	41
Marknadsövervakning	–	–	1 976	11
Regelgivning	–	–	5 190	29
Tillstånd och anmälningar	–	–	1 547	9
Analys	–	–	1 742	10
Summa	18 295	20 594	17 606	100

FATF

FI deltar i Financial Action Task Force on Money Laundering, FATF, som är en aktionsgrupp med kansli i OECD. Mandatet utvidgades 2001 till att omfatta både penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom förebreds Sveriges ordförandeskap i FATF (1/7 2003).

Försäkringsområdet**INSURANCE COMMITTEE**

Inom EU sker samarbetet fortlöpande inom ramen för Insurance Committee (IC), som är ett rådgivande organ till EU-kommissionen med representanter på hög nivå från finansdepartement och tillsynsmyndigheter.

INSURANCE CONFERENCE

Ett annat viktigt organ är Insurance Conference med ett löpande samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna inom EES. I år har arbetet i huvudsak rört effekter av det allmänna börsfallet samt förberedelser inför anpassningen av Insurance Conference till Lamfalussykonceptet.

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF INSURANCE SUPERVISORS

Globalt sker samarbetet mellan ett hundratal tillsynsmyndigheter inom ramen för International Association of Insurance Supervisors (IAIS). FI deltar i dess Tekniska kommitté, som har till uppgift att skapa standarder och principer för reglering och tillsyn samt i underkommittéer för solvens respektive återförsäkring. Under 2002 har solvensregler och återförsäkringsfrågor prioriterats.

Värdepappersområdet**COMMITTEE OF EUROPEAN SECURITIES COMMISSIONS**

I EU sker numera det fortlöpande samarbetet ske inom ramen för Committee of European Securities Commissions (CESR)¹¹, som är rådgivare till EU-kommissionen i värdepappersfrågor. Målet är vidare att säkerställa ett konsekvent genomförande av de rättsakter som antas. Beredningsarbetet sker i olika undergrupper, som FI deltar i. Ett viktigt inslag är att kommittén ska samråda med berörda parter innan den avger sitt yttrande.

ORGANISATION OF SECURITIES COMMISSIONS

Globalt sker samarbetet mellan ett hundratal tillsynsmyndigheter inom ramen för International Organisation of Securities Commissions (IOSCO). FI är medlem i dess tekniska kommitté, som samlar 16 av organisationens medlemmar och deltar också i två beredningsgrupper.

Branschsamarbete**JOINT FORUM**

Samarbete om tillsyn och reglering sker också mellan sektorerna bank, försäkring och värdepapper sker främst inom ramen för Joint Forum på uppdrag av Baselkommittén, IAIS och IOSCO med återrapportering till respektive huvudkommitté. FI deltar i Joint Forum på uppdrag av IAIS tekniska kommitté. Vidare deltar FI i en informell global grupp av tillsynsmyndigheter med ansvar för bank, försäkring och värdepapper för utbyte av praktiska erfarenheter.

Tillsynsmyndigheterna inom Norden deltar årligen på chefsnivå i ett samarbete. Ett nära samarbete sker också på sektorsnivå.

¹¹ Europeiska värdepapperstillsynskommittén, EVTK

EKONOMISK SÄKERHET

MÅL

Verksamheten ska motverka ekonomiska kriser som kan få långtgående samhällskonsekvenser.

FI ska redovisa

- insatser som genomförts för att säkerställa samhällets säkerhet och beredskap inom samverkansområdet.
- säkerhetskänsliga åtgärder mot informationsoperationer som kan riktas mot de större finansiella företagen samt i vilken omfattning samverkan genomförts med Överstyrelsen för civil beredskap och efter den 1 juli med Krisberedskapsmyndigheten
- det totala antalet arbetstimmar och kostnad för insatserna. FI ska också årligen lämna ett resultatunderlag till Krisberedskapsmyndigheten.

Finansinspektionen fick för 2002 disponera totalt 1 miljon kronor från Krisberedskapsmyndigheten, för att genomföra krisövningar med de 13 systemviktiga företagen. Syftet med övningarna, som utfördes tillsammans med externa konsulter, var att

- utröna den finansiella sektorns motståndskraft mot infrastrukturella störningar av samhällshotande art
- finna möjliga gemensamma lösningar på samhälls- och finansiell nivå för att hindra effekter på hela det finansiella systemet vid olika typer av större påfrestningar

- ge underlag för Finansinspektionens fortsatta arbete med övervakningen av den finansiella sektorns anpassning att möta kriser och hot av samhälls- och finansiell art

Slutsatsen är att den finansiella sektorn har motståndskraft mot de risker som är förknippade med de enskilda företagens verksamhet och att företagen har rutiner för att möta svåra påfrestningar mot den egna organisationen. Den finansiella sektorn är dock starkt beroende av att andra samhällsfunktioner, såsom el och telekommunikationer, fungerar. FI anser att hotbilda- och omvärldsanalyser bör göras regelbundet, att riktlinjer för samverkan bör utvecklas och att ett allmänt råd bör aktualiseras på området.

FI identifierade i samband med övningarna ett antal svagheter i olika företag och har för avsikt att tillskriva dessa i särskild ordning.

Finansinspektionens personal har under 2003 arbetat 833 timmar med insatser inom ekonomisk säkerhet. Den totala kostnaden var drygt 1,5 miljoner kronor varav 780 000 kronor finansierats genom medel rekviderade från Krisberedskapsmyndigheten.

OFFICIELL STATISTIK

MÅL

FI ska redovisa hur ansvaret för den officiella statistiken inom området finansmarknad har fullföljts med beaktande av kravet om effektivitet samt hur rutinerna för insamling, bearbetning och produktion har utvecklats.

Redovisning ska även lämnas av det totala antalet arbetstimmar och kostnad för statistikproduktionen.

De tre myndigheterna FI, Riksbanken (RB) och Statistiska centralbyrån (SCB) har sedan länge ett väl fungerande samarbete om insamling av uppgifter för statistikändamål. SCB svarar enligt avtal med FI för produktion och publicering av all finansmarknadsstatistik med undantag för försäkringssidan. Under året har även RB slutit avtal med SCB om produktionsansvaret för RB:s egen uppgiftsinsamling och vidare rapportering internt och externt till bl. a. ECB. SCB får därvid en effektivare kontroll över de delar av underlaget till den officiella statistiken som rör kreditmarknaden.

Under föregående år moderniserades insamlingen av uppgifter från värdepappersfonder och fondbolag. Detta har fått till följd att rapporteringen till FI via Internet har ökat, vilket inneburit både en effektivisering och bättre kontrollmöjligheter.

En översyn av all rapportering har utretts. Det är viktigt att frågorna till företagen är aktuella och relevanta. Tillsammans med inbyggda logiska och automatiska kontroller borgar det för kvalitet i slutmaterialet, vare sig det gäller officiell statistik eller underlag för tillsynsarbetet.

Kostnaderna för den officiella finansmarknadsstatistiken uppgick under året till 11,1 miljoner kronor varav 9,4 miljoner kronor avser ersättning till SCB enligt avtal. FI beräknar att den egna produktionen tar omkring 1 923 timmar i anspråk.

ÖVERGÅNG TILL EURO

MÅL

I samband med planerad och pågående utveckling av administrativa stödsystem ska systemens eurofunktionalitet säkerställas. Avrapportering sker enligt särskilt regeringsuppdrag.

Regeringen beslutade 2000 om att ge tolv myndigheter i uppdrag att göra en beredningsplan för hur ett eventuellt införande av euron skulle kunna hanteras. Denna ska årligen uppdateras. I enlighet med regeringens beslut lämnade FI den 1 oktober 2002 en uppdaterad handlingsplan.

Organisationsstyrning

32

MÅL

Effektivitet, kvalitetssäkring och metodutveckling ska prioriteras inom Finansinspektionens verksamhet

FI ska

- redogöra för genomförda insatser för att förbättra effektiviteten, utveckla arbetsmetoderna och säkra kvaliteten inom de olika verksamhetsgrenarna
- redovisa tid och kostnader för metodutveckling inom respektive verksamhetsgren
- redovisa effekterna av genomförda insatser

KRAV PÅ HELHETSSYN

Inom ramen för en i stort oförändrad organisation har FI fortsatt ett processororienterat arbete för att stärka planeringen och uppföljningen av arbetssätt och metoder. En av utgångspunkterna är krav på helhetssyn i verksamheten och samverkan inom myndigheten.

Processtyrningen har på flera sätt påverkat hur FI använder personal och övriga resurser. Bland de effektivitetshöjande insatserna märks

- planer på enhetliga och tidsbesparande arbetsrutiner vid ärendehantering och tillståndsgivning
- väl preciserade tillsynsplaner vad gäller inriktning på undersökningar och planerad tidsåtgång
- översyn av intern och extern informationshantering, inklusive en bred kartläggning av FIs förutsättningar att vidareutvecklas som "e-myndighet".

För att möta högre krav på effektivitet och styrning av verksamhetsprocesserna infördes en ny ordning för internstyrning på FI under 2002. Vidare inrättades en ny enhet på avdelningen Bank & Värdepapper; kapitaltäckningsenheten. Enheten ansvarar för finansiella företagsgrupper, frågor om kapitaltäckning och stora exponeringar, såväl genom normgivning som handläggning av ärenden, förfråg-

ningar och genom tillsyn av företagens regel efterlevnad. Enheten har vidare ett samordningsansvar för arbetsgrupper under Baselkommittén och Kommissionen som berör kapitaltäckningsfrågor.

Särskilda koncernansvariga planerar och initierar riskanalyser och riskkontroller i ett urval av de största bankkoncernerna och företagsgrupperna. De har ett övergripande tillsynsansvar för respektive företag/företagsgrupp och fungerar som kontaktpersoner externt.

METODUTVECKLING

De metodutvecklingsarbete som FI driver har väsentligen tillsynsanknytning. Utvecklingsarbetet har stor betydelse för valet av inriktning, arbetssätt, teknikstöd osv. Den tid som avser tillsynsrelaterad metodutveckling uppgick under 2002 till 13 236 timmar att jämföra med 14 018 timmar 2001.

2002 prioriterade FI att fortsätta utveckla analysen inom väsentliga riskområden och att fastställa den modell som utnyttjas för samlade riskbedömningar. En större satsning (KATT-projektet) inleddes mot slutet av året inom kapitaltäckningsområdet för att möta tillsynskraven enligt kommande regelverk på kapitaltäckningsområdet (Basel II).

- Projektet samlad riskbedömning avslutades under året. Projektet levererade en modell för FIs riskanalyser och riskkontroller i de större finansiella koncernerna och företagsgrupperna
- Projektet marknadstillsyn slutfördes. Här levererades förslag till riktlinjer för framtida marknadsövervakning, undersökningsmanualer samt förstudier av behovet av teknikstöd inom området.

Tre professorer i nationalekonomi och finansiell ekonomi bidrar till FI:s arbete med riskanalyser och stabilitetsanalyser, inom ramen för ett vetenskapligt råd.

TABELL 13.
Arbetstid nedlagt på metodutveckling
fördelat per verksamhetsgren, timmar

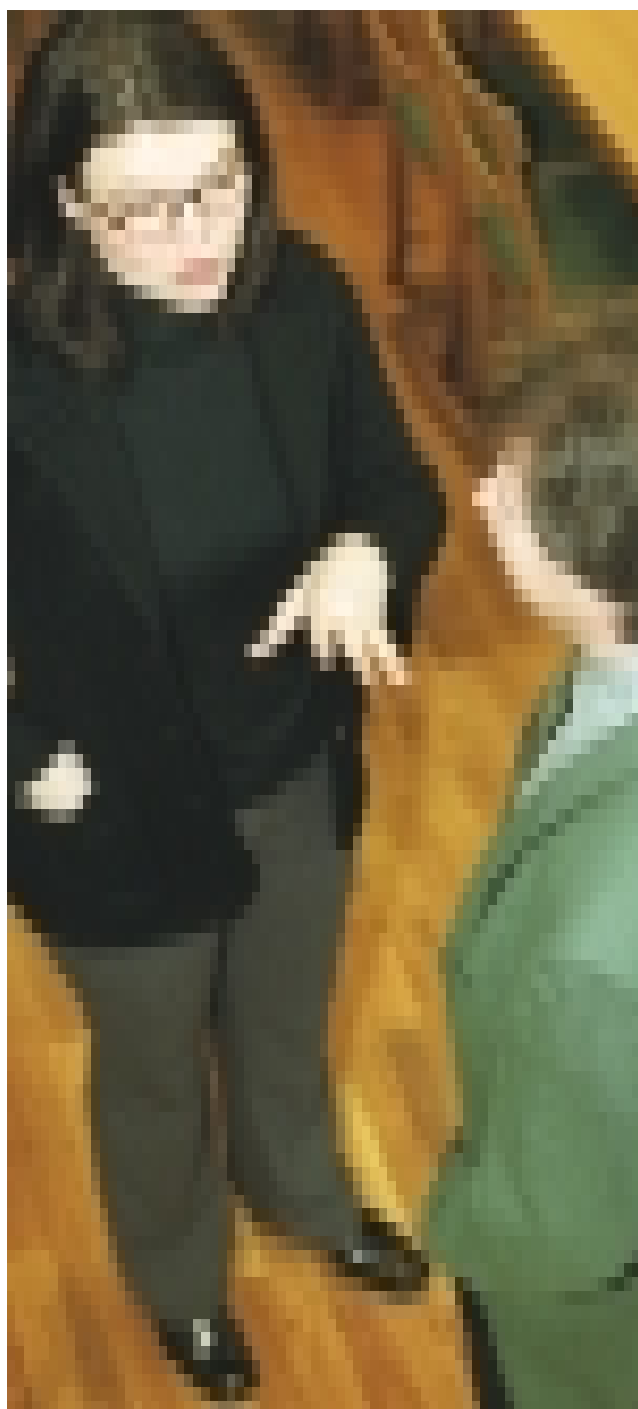
Verksamhetsgren	2002	Andel %
Tillsyn av finansiella företag	11 847	79
Marknadsövervakning	1 389	9
Regelgivning	692	5
Tillstånd och anmälningar	–	–
Analys	987	7
Summa	14 915	100

TABELL 14
Kostnader för metodutveckling
fördelat per verksamhetsgren, tkr

Verksamhetsgren	2002	Andel %
Tillsyn av finansiella företag	10 771	79
Marknadsövervakning	1 263	9
Regelgivning	629	5
Tillstånd och anmälningar	–	–
Analys	897	7
Summa	13 560	100

IT-SATSNINGAR

En modern och rationell IT-miljö är centralt för FIS verksamhet. Den löpande verksamheten för drift och underhåll av olika system har under flera år krävt resurser motsvarande ca 10 miljoner kr, eller 6–7 procent av den totala budgeten. Det finns krav på att avsätta mer av tillgängliga resurser för löpande IT-drift, support och för nyutveckling de närmaste åren. Mot den bakgrunden har en långsiktig utvecklingsplan tagits fram för hur detta ska kunna genomföras.

Charlotte Elsnitz är chef för den nybildade enheten för kapitaltäckningsfrågor.

UPPDRAG ENLIGT REGLERINGSBREV

UPPDRAG

REDOVISNING

UPPDRAG	REDOVISNING
1. Finansinspektionen ska analysera och redogöra för hur arbetet med att införa ändrade kapitaltäckningsregler kan komma att påverka resursbehovet. Uppdraget skall redovisas senast den 2 april 2002.	Redovisningen framgår av FI dnr 02-2452-000.
2. Finansinspektionen ska redogöra för hur de ökade resurserna, motsvarande 8 200 000 kronor för år 2002 för införandet och förberedelse av nya kapitaltäckningsregler har använts. Finansinspektionen ska vidare redovisa kostnaderna i samband med införandet av det interna graderingssystemet.	Se separat redogörelse på vidstående sida.
3. Finansinspektionen ska göra en översyn av förordningen (1995:1116) om Finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Finansinspektionen ska lägga förslag om en förordning som bättre svarar mot kravet på full kostnadstäckning av verksamheten för varje institutgrupp. Vidare ska förslag lämnas om hur förordningen bör utformas för att tydliggöra det faktum att varje institutgrupp ska medverka till finansieringen av Finansinspektionens verksamhet och att varje företag inom en institutgrupp ska betala utifrån sin balansomslutning/fondvärde. Finansinspektionen ska redovisa uppdraget efter samråd med ESV samt med företrädare för de olika branschorganisationer som berörs av förslaget. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2002.	Redovisningen framgår av FI dnr 02-4319-100.
4. Finansinspektionens verksamhet med tillstånds och anmälningsärenden ska i princip finansieras via de avgifter som tas ut. Finansinspektionen ska redogöra för i vilka fall ingen avgift tas ut för tillstånds- och anmälningsärenden samt beräkna vilken kostnad totalt och per ärendeslag dessa medför. Finansinspektionen ska överväga och lämna förslag till vilka ärendeslag som bör avgiftsbeläggas. Om inspektionen anser att en avgiftsbeläggning inte är motiverad, ska skälen för detta anges. Uppdraget redovisas efter samråd med ESV senast den 31 augusti 2002.	Redovisningen framgår av FI dnr 02-6235-000
5. Finansinspektionen ska se över bankernas rutiner, float, avgifter och information för betalningsöverföringar inom Sverige och EES-området. Översynen ska ge en lägesbeskrivning om bankernas insatser för att minimera tidsåtgången och avgiftssättningen för överföringar såväl inom Sverige som inom EES-området. I samband med översynen ska Finansinspektionen analysera behovet av särskilda insatser inom området samt vid behov lämna förslag till sådana åtgärder. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2002. En uppföljning av uppdraget redovisas den 31 maj, den 31 augusti och den 30 november 2002.	Redovisningen framgår av FI dnr 02-8524-601.
6. Finansinspektionen ska mot bakgrund av regeringens uppdrag (Ju 2000/2368/F, 2001/4270/F) om utveckling av 24-timmarsmyndigheter, analysera och kartlägga möjligheter att ytterligare förbättra inspektionens tillgänglighet och service, för såväl medborgare och företag, med hjälp av informationstekniken. Uppdraget ska utföras efter samråd med Statskontoret och redovisas senast den 24 augusti 2002.	Redovisning framgår av FI dnr 02-5051-600.
7. Finansinspektionen ska undersöka om det finns några problem när det gäller avtal om finansiell leasing inom de företag som står under inspektionens tillsyn, särskilt vad gäller överdebitering av leasingavgifter i förhållande till vad som avtalats, s.k. ränteskruvning. I del fall inspektionen bedömer att det finns behov av reglering ska inspektionen överväga om frågorna kan lösas via överenskommelser inom branscherna eller genom allmänna råd och eventuellt andra åtgärder för att lösa eventuella problem. Finansinspektionen ska redovisa resultatet av uppdraget senast den 29 november 2002.	Redovisningen framgår av FI dnr 02-7028-000.
8. Finansinspektionen ska redovisa utgiftsprognoser för åren 2002 till och med 2005 för samtliga anslag som myndigheten disponerar vid nedanstående prognostillfällen. Vid prognostillfället i maj och november behöver endast prognoser för åren 2002 och 2003 lämnas. Prognosen ska kommenteras både i förhållande prognostillfälle samt i förhållande till budgeten. De antaganden som ligger till grund för prognosen ska redovisas. Utgiftsprognoser lämnas senast: – den 23 januari 2002 – den 11 mars 2002 – den 14 maj 2002 – den 19 augusti 2002 – den 4 november 2002	Redovisningen framgår av FI dnr 02-582-100.

REDOVISNING AV UPPDRAG 2 I REGLERINGSBREVET FÖR 2002

Den 1 januari 2002 erhöll FI en resursförstärkning med 8 200 000 kr för arbetet med att införa nya kapitaltäckningsregler. De nya resurserna har huvudsakligen använts till att inrätta nya tjänster. På avdelningen Bank & Värdepapper inrättades en ny enhet – kapitaltäckningsenheten – med en initial bemanning på fyra tjänster. I slutet av 2002 uppgick bemanningen till fem personer på den nya enheten. Tre tjänster tillfördes riskanalysenheten på samma avdelning. Införandet av nya kapitaltäckningsregler berörde också avdelningen Försäkring & Fonder i och med att frågor om operativa risker för alla finansiella bolag handläggs där. Två nya tjänster inrättades därför på den enhet som svarar för tillsynen över detta riskområde.

Resurstillskottet har också använts för kompetenshöjande insatser för den personal som arbetar med införandet av det nya kapitaltäckningsreglementet. Också externa informationsinsatser riktade mot marknaderna har genomförts för resurstillskottet; under våren 2002 hölls ett informationsmöte om de nya kapitaltäckningsreglerna med branschen och under hösten genomfördes ett seminarium med ca 70 deltagare.

Under budgetåren 2001 och 2002 har FI disponerat särskilda medel för arbetet med att utveckla en metodik för riskbedömning av de systemviktiga företagen/koncernerna under tillsyn. Totalt har 4 200 000 kr erhållits. Arbetet har bedrivits i projektform under två år och i december 2002 togs det nya riskbedömningssystemet i bruk. De totala kostnaderna för systemet uppgår till 3 264 000 kr för de båda åren. För externa riskbedömningss konsulter har nyttjats 1 500 000 kr, IT-system och IT-konsulter 1 673 000 kr och övrigt 91 000 kr. Modellen är ett ramverk som ständigt behöver utvecklas i takt med den internationella utvecklingen, bl.a. Basel II. Kvarvarande medel kommer att användas för olika utvecklingsaktiviteter och kvalitets-säkring av modellen under 2003.

Sammanställning över vissa väsentliga uppgifter

36

LÄNERAM I RIKSGÄLDSKONTORET (TKR)

	1998		1999		2000		2001		2002	
	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad
Låneram	6 000	5 933	6 000	4 681	6 000	2 938	12 000	2 526	20 000	14 595

KREDIT PÅ RÄNTEKONTO (TKR)

	1998		1999		2000		2001		2002	
	Beviljad	Max utnyttjad	Beviljad	Max utnyttjad	Beviljad	Max utnyttjad	Beviljad	Max utnyttjad	Beviljad	Max utnyttjad
Konto-kredit	11 088	3 805	10 000	5 704	10 000	7 502	20 000	7 329	25 000	17 221

Anm: Max utnyttjad kredit är saldot på räntekontot den dag när saldot är som lägst.
År 2002 var saldot som lägst den 17/5 2002.

RÄNTA PÅ RÄNTEKONTO (TKR)

	1998		1999		2000		2001		2002	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Ränta	223	7	65	15	41	79	89	84	92	144

AVGIFTSINTÄKTER (TKR)

	1998	1999	2000	2001	2002
\$ 4 Kanslifunktion, pren.intäkter & FFFS	5 231	6 918	8 090	7 939	5 097
\$ 4 IOSCO- konferens, konferens av tillfällig natur	–	–	–	13 010	–
\$ 15 Avgifter för kopiering & registerutdrag	78	61	53	45	45
\$ 20 Avgifter för registreringsbevis	390	329	341	326	–
Övriga intäkter	1	–	–	–	–
Summa intäkter av verksamheten	5 699	7 308	8 484	21 320	5 142
Ansökningsavgifter	7 566	8 388	11 176	11 643	13 673
Debiterade och influtna tillsynsavgifter	100 242	105 561	113 244	118 037	119 894
Debiterade, ej influtna tillsynsavgifter	1 826	2 895	6 845	5 415	5 832
Konstaterade el. befarade uppbördsförluster	–	–	–	–146	–388
Upplupna tillsynsavgifter	814	10	–640	1 570	580
Dröjsmålsränta, tillsynsavgifter	3	3	0	–	–
Upplupen ränta	–2	–	–	–9	–
Särskild avgift enligt insiderlagen	1 843	1 443	1 457	1 791	3 483
Ränta på avgifter enligt insiderlagen	2	2	9	9	–
Summa intäkter av avgifter m.m. som ej disponeras av myndigheten	112 295	118 302	132 091	138 310	143 074

ANSLAGSKREDIT (TKR)

	1998		1999		2000		2001		2002	
	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad	Beviljad	Utnyttjad
Anslags-kredit	6 500	–	3 561	303	3 900	–	4 095	–	4 256	1 175

ANSLAGSSPARANDE (TKR)

	1998	1999	2000	2001	2002
	Anslagssparande	Anslagssparande	Anslagssparande	Anslagssparande	Anslagssparande
2B1	4 701	–	211	3 399	–
2C1	–	–	363	–	–

ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER OCH MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	1998	1999	2000	2001	2002
Årsarbetskrafter	147	155	154	151	158
Anställda	154	162	160	160	173

Anm: Antal anställda är medelantalet under året fr.o.m. 1999.

DRIFTSKOSTNAD PER ÅRSARBETSKRAFT (TKR)

	1998	1999	2000	2001	2002
Driftskostnad (RR)	111 786	122 282	128 390	134 562	145 224
Årsarbetskrafter	147	155	154	151	158
Driftskostnad per årsarbetskraft	760	804	834	891	919

Anm: Driftskostnad fr o m 1998 exklusive kostnad för kanslifunktionen, dvs. kostnad för Bokföringsnämnden och Insättningsgarantinämnden. År 2001 exklusive kostnaden för IOSCO-konferensen (extraordinär kostnad), se not 14.

KAPITALFÖRÄNDRING (TKR)

	1998	1999	2000	2001	2002
Årets kapitalförändring (RR)	-172	-1 306	-425	892	724
Balanserad kapitalförändring (BR)	-1 247	-1 419	-2 725	-3 150	-2 258

Resultaträkning

Belopp i tkr		2002	2001
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	NOT 14	146 968	136 105
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	NOT 1, 14	5 141	21 320
Finansiella intäkter	NOT 2	92	79
Summa		152 201	157 504
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	NOT 3	-94 624	-89 191
Kostnader för lokaler		-13 665	-16 963
Övriga driftkostnader	NOT 14	-38 474	-48 851
Finansiella kostnader	NOT 2	-732	-183
Avskrivningar och nedskrivningar		-4 519	-2 839
Summa		-152 014	-158 027
Verksamhetsutfall		187	-523
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	NOT 4	143 074	138 310
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-142 394	-136 895
Saldo		680	1 415
Årets kapitalförändring	NOT 5	867	892

NOT TILL HELA RESULTATRÄKNINGEN:

Finansinspektionen arrangerade år 2001 en stor internationell konferens, den så kallade IOSCO-konferensen. Kostnaden för denna har kraftigt påverkat posterna i resultaträkningen för framförallt år 2001. IOSCO-konferensens påverkan på resultaträkningen framgår av not 14.

Balansräkning

Belopp i tkr		2002-12-31	2001-12-31
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	NOT 6		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		12 973	3 338
Förbättringsutgifter på annans fastighet		2 349	–
Summa materiella anläggningstillgångar		15 322	3 338
Fordringar			
Kundfordringar		43	29
Fordringar hos andra myndigheter		3 200	3 095
Övriga fordringar	NOT 7	5 837	5 411
Summa fordringar		9 080	8 535
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	NOT 8	4 790	1 915
Övriga upplupna intäkter		6 101	5 521
Summa periodavgränsningsposter		10 891	7 436
Avräkning med statsverket	NOT 9	-6 883	-6 794
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	NOT 10	7 888	13 979
Kassa, postgiro och bank		4	5
Summa kassa och bank		7 892	13 984
SUMMA TILLGÅNGAR		36 302	26 499
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		-2 258	-3 150
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		867	892
Summa myndighetskapital		-1 391	-2 258
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	NOT 11	14 595	2 526
Skulder till andra myndigheter		3 439	6 726
Leverantörsskulder		9 737	10 271
Övriga skulder	NOT 12	2 333	1 804
Förskott från uppdragsgivare och kunder		210	86
Summa skulder m.m.		30 314	21 413
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	NOT 13	7 379	7 344
Summa periodavgränsningsposter		7 379	7 344
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		36 302	26 499

Redovisning mot anslag och inkomsttitel

REDOVISNING MOT ANSLAG (TKR)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
2:2 Finansinspektionen, ramanslag	3 399	142 393	145 792	146 968	-1 176

REDOVISNING MOT INKOMSTTITEL (TKR)

Inkomsttitel	Beräknat belopp enligt regleringsbrev	Inkomster
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	141 853	138 911
2711 Rest- och dröjsmålsavgifter	1 500	3 483
Summa	143 353	142 394

Finansieringsanalys

Belopp i tkr		2002	2001
Drift			
Kostnader	NOT 15	-147 425	-155 188
<i>Finansiering av drift</i>			
Intäkter av anslag		146 968	136 104
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	NOT 16	5 081	21 320
Övriga intäkter		92	79
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		152 141	157 503
Ökning (-) av kortfristiga fordringar		-2 999	-338
Minskning (-) av kortfristiga skulder		-1 700	9 950
Kassaflöde från drift		17	11 927
Investeringar			
Investeringar i materiella tillgångar		-16 573	-3 067
<i>Finansiering av investeringar</i>			
Lån från Riksgäldskontoret		16 684	2 274
- amorteringar		-4 614	-2 686
Andra långfristiga lån		0	0
- amorteringar		-20	-27
Försäljning av anläggningstillgång		60	0
- därav medel som tillförts statsbudgeten		0	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringsverksamhet		12 110	-439
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-1 539	2 110
Kassaflöde till investeringar		-6 002	-1 396
Uppbördsverksamhet			
Avgiftsinkomster som ej disponeras av myndigheten		143 074	138 310
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-876	-204
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		142 198	138 106
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-142 394	-136 895
Kassaflöde till uppbördsverksamhet		-196	1 211
Förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		7 190	-4 552
Minskning (-) av kassa och postgiro		-1	0
Minskning (-) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret (räntekonto)		-6 091	9 386
Minskning (-) av fordran på statsverket		-89	2 356
Summa förändring av likvida medel		-6 181	11 742
Likvida medel vid periodens slut		1 009	7 190

Tilläggsupplysningar och noter

42

KOMMENTARER TILL NOTER

Belopp i tkr där annat ej anges. Då alla belopp är avrundade kan avrundningsdifferenser finnas.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med tillämpliga förordningar. Finansinspektionen följer god redovisningssed enligt förordningar och ESV:s föreskrifter.

VÄRDMYNDIGHET

Finansinspektionen är värmyndighet för Bokföringsnämnden (BFN) och Insättningsgarantinämnden (IGN). Personal hos BFN och IGN har tidigare helt haft sin anställning hos Finansinspektionen. I dessa fall har, i enlighet med Ekonomistyrningsverkets rekommendationer, Finansinspektionen redovisat kostnaden för lön, arbetsgivaravgifter m m som "Kostnader för personal". Ersättningen från BFN och IGN har redovisats som "Intäkter av avgifter". Hos BFN och IGN har den ersättning som utbetalats redovisats som "Övriga driftskostnader". Fr o m 1 maj år 2001 är kanslipersonalen vid IGN anställd av IGN och fr o m den 1 september år 2001 är kanslichefen och ytterligare en tjänsteman hos BFN anställda av BFN. Den personal som tidigare hade sin anställning hos Finansinspektionen fick sin anställning hos BFN fr.o.m. den 1 januari 2002.

VÄRDERING AV FORDRINGAR

Fordringar har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

VÄRDERING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgång. Härvid tillämpas följande avskrivningstider.

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
Datorer, persondatorer	3 år
Hem-PC	3 år
Möbler och övrig inredning	7 år
Kopiatorer, kontorsmaskiner	4 år
Kopiatorer, finansiell leasing	4 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7 år

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Finansinspektionen har prövat om myndigheten haft utgifter för utveckling, och som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet, som skall tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Finansinspektionen har dock inte funnit att det funnits sådana och således inte heller redovisat några immateriella anläggningstillgångar.

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

Som periodavgränsningspost bokförs belopp över 10 tkr.

BRYTDAG

Löpande redovisning och anslagsavräkning har gjorts för räkenskapsåret fram till 2003-01-10.

NOTFÖRTECKNING

Not 1. intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2002	2001
<i>Intäkter enligt Avgiftsförordningen (SFS 1992:191) §4, 15 och 20</i>		
§ 4 Kanslifunktion, prenumerationsintäkter, vidaredebiterade kostnader m m	5 097	7 93
§§ 15,20 Avgifter för kopiering, registreringsbevis m m	44	371
<i>Extraordinära intäkter</i>		
Deltagaravgifter IOSCO-konferensen	–	3 918
Sponsorintäkter IOSCO-konferensen	–	9 092
Summa	5 141	21 320
Beräknade avgiftsinkomster enligt regleringsbrev:	4 400	7 710

Not 2. Finansiella intäkter och kostnader

	2002	2001
<i>Ränteintäkter</i>		
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	92	78
Övriga finansiella intäkter	0	1
Summa	92	79
<i>Räntekostnader</i>		
Räntekostnader på räntekonto i Riksgäldskontoret	161	67
Räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret	478	115
Övriga finansiella kostnader	93	1
Summa	732	183

Not 3. Kostnader för personal

	2002	2001
Totala lönekostnader	94 624	89 191
varav lönekostnader exklusive sociala avgifter	59 638	55 563

Kommentar: Skillnaden i lönekostnader beror på att antalet anställda ökat under året.

Not 4. Uppbördsverksamhet m m

	2002		2001	
	Medel som inte disponeras av myndigheten	Medel som tillförts statsbudgeten	Medel som inte disponeras av myndigheten	Medel som tillförts statsbudgeten
Särskild avgift enligt insiderlagen	3 483	3 483	1 791	1 791
Ränta, avgift enligt insiderlagen	–	–	9	9
Periodiserad ränta, avgift insider	–	–	–9	–
Tillsynsavgifter	125 726	125 726	123 452	123 452
Upplupna tillsynsavgifter	580	–	1 570	–
Ansökningsavgifter	13 673	13 673	11 643	11 643
Befarade förluster	–43	–	–3	–
Konstaterade förluster	–345	–345	–143	–
Korrigerig från 2001 – konstaterade förluster redovisade mot inkomsttitel	–	–143	–	–
Summa	143 074	142 394	138 310	136 895

Not 5. Årets kapitalförändring

	2002	2001
Årets kapitalförändring utgörs av:		
Förändring av semester- och löneskulder	–217	148
Anslagsfinansierade amorteringar	4 634	2 713
Avskrivningar, ej anslagsavräknade	–4 519	–2 839
Periodiseringar anslagsfinansierad verksamhet	289	–545
Periodiseringar uppbördsverksamhet	537	1 415
Korrigerig avseende 2001 – konstaterade förluster	143	–
uppbördsfordringar redovisade mot inkomsttitel		
Summa	867	892

Not 6. Materiella anläggningstillgångar

	Anskaffningsvärde 2002-01-01	Årets tillkommande anläggningar	Årets avgående tillgångar	Årets avskrivn
Datorer, persondatorer	20 330	666	–659	1 622
Hem-PC	3 482	1 978	–2 458	741
Möbler och övrig inredning	1 608	10 204	–	1 466
Kopiatorer, kontorsmaskiner	1 764	1 011	–46	304
Kopiatorer, finansiell leasing	80	–	–80	20
Förbättringsutgifter på annans fastighet	–	2 715	–	366
Summa	27 264	16 574	–3 243	4 519

	Anskaffningsvärde 2002-12-31	Akkumulerad avskrivning	Bokfört värde
Datorer, persondatorer	20 337	18 617	1 720
Hem-PC	3 002	1 398	1 602
Möbler och övrig inredning	11 812	3 057	8 755
Kopiatorer, kontorsmaskiner	2 729	1 835	894
Kopiatorer, finansiell leasing	–	–	–
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2 715	366	2 349
Summa	40 595	25 273	15 322

De relativt stora beloppet under Årets avgående tillgångar, Hem-PC, avser Hem-PC anskaffade 1998 och som myndigheten lånat ut till personalen under perioden 1999 till 2002. Under år 2002 uttrangerades dessa i samband med att personalen fick köpa datorerna från myndigheten till marknadspris.

Not 7. Övriga fordringar

	2002-12-31	2001-12-31
Uppbördsfordringar	5 832	5 411
Övriga fordringar	5	0
Summa	5 837	5 411

Not 8. Periodavgränsningsposter

	2002-12-31	2001-12-31
<i>Förutbetalda kostnader</i>		
Förutbetalda hyreskostnader	4 174	1 475
Övriga förutbetalda kostnader	616	440
Summa	4 790	1 915
<i>Övriga upplupna intäkter</i>		
Upplupna tillsynsavgifter	6 101	5 521
Summa	6 101	5 521

Not 9. Avräkning med statsverket

	2002-12-31	2001-12-31
Ingående balans	–6 794	–9 150
<i>Avräknat mot statsbudgeten:</i>		
Anslag	146 968	136 105
Inkomsttitlar	–142 394	–136 895
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning:</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	–144 837	–136 486
Uppbördsmedel m m	140 639	160 171
Transfereringar m m	–465	–20 539
Utgående balans	–6 883	–6 794

Not 10. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2002-12-31	2001-12-31
Anslagsmedel	7 888	13 979
Beviljad kredit på räntekontot	–25 000	–20 000
Kortsiktigt likviditetsbehov	–14 508	–21 189

Not 11. Lån i Riksgäldskontoret

	2002-12-31	2001-12-31
Ingående skuld	2 526	2 938
Lån upptagna under året	16 684	2 274
Årets amorteringar	–4 615	–2 686
Utgående skuld	14 595	2 526
Beviljad låneram	20 000	12 000

Not 12. Övriga skulder

	2002-12-31	2001-12-31
Personalens källskatt	2 205	1 723
Skuld till leasinggivare	–	20
Utredningskonto	109	22
Skuld till egen personal	12	39
Negativ lön	8	0
Intresseavdrag	–1	–
Summa	2 333	1 804

Not 14. Hela resultaträkningen

Finansinspektionen var under 2001 värd för en stor internationell konferens, IOSCO-konferensen år 2001. Detta värdskap är en extraordinär händelse och medför bland annat att myndighetens resultaträkning påverkats kraftigt i förhållande till ett ordinarie verksamhetsår. För jämförelse redovisas hur resultaträkningen hade sett ut exklusive IOSCO-konferensen och de belopp som hänför sig till konferensen

RESULTATRÄKNING FÖR IOSCO-KONFERENSEN

Belopp i tkr	2002		2001	
	RR exkl IOSCO	IOSCO	RR exkl IOSCO	IOSCO
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	146 968	–	134 050	2 055
Intäkter av avg o andra ersättn	5 141	–	8 310	13 010
Finansiella intäkter	92	–	79	–
Summa verksamhetens intäkter	152 201	–	142 439	15 065
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	–94 624	–	–88 874	–317
Kostnader för lokaler	–13 665	–	–16 963	–
Övriga driftkostnader	–38 474	–	–34 103	–14 748
Finansiella kostnader	–732	–	–183	–
Avskrivningar och nedskrivningar	–4 519	–	–2 839	–
Summa verksamhetens kostnader	–152 014	–	–142 962	–15 065
Verksamhetsutfall	187	–	–523	–

Not 15 Kostnader enligt finansieringsanalysen

	2002	2001
Kostnader enligt resultaträkningen	–152 014	–158 027
<i>Justeringar:</i>		
Avskrivningar	4 519	2 839
Realisationsförlust	70	–
Kostnader enligt finansieringsanalysen	–147 425	–155 188

Not 16 Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen

	2002	2001
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	5 141	21 320
<i>Justeringar:</i>		
Realisationsvinst	–60	–
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	5 081	21 320

Not 13. Periodavgränsningsposter

	2002-12-31	2001-12-31
Upplupen lön inkl sociala avgifter	163	234
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter	6 760	6 471
Övriga upplupna kostnader	456	639
Summa	7 379	7 344

Ersättningar och förmåner

samt uppgifter om styrelseuppdrag m.m. i andra statliga myndigheter.

LÖN OCH ERSÄTTNINGAR

Ersättningar och förmåner till verkschef och styrelseledamöter utbetalda under budgetåret 2002:

Generaldirektör Claes Norgrens lön¹: 990 443:90 kronor

Övriga styrelseledamöter	Sammanträdesarvoden
Kathrin Flossing	20 000 kronor
Tom Heyman	22 000 kronor
Lars Hörngren	22 000 kronor
Karin Lindell	14 000 kronor
Carin Lundberg	18 000 kronor
Lars Nyberg	0 kronor
Erland Strömbäck	22 000 kronor
Björn Svedberg	8 000 kronor

UPPDRAG

Uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag:

Kathrin Flossing är avdelningsordförande i Allmänna Reklamationsnämnden.

Carin Lundberg är ledamot i Skattemyndighetens styrelse i Norr- och Västerbotten, ersättare i Riksbanksfullmäktige samt styrelseledamot i Västerbottens Folkblads Intressenter AB.

Björn Svedberg är ledamot av Högskoleverkets Näringslivsråd. Han har vidare uppdrag som styrelseledamot i följande aktiebolag: Investor, Saab, NEFAB, Gambro, Viviance AB, HI3G Access AB och Pyrosequencing AB, Nordic Info Group A/S i Danmark samt Salcomp Oy i Finland.

Karin Lindell är ledamot i det till Allmänna reklamationsnämnden knutna rådet samt ledamot i Livsmedelsverkets styrelse.

¹ Lönen inkluderar semesterlönetillägg och skattepliktiga traktamenten.

Bilaga 1

46

STYCKKOSTNADER FÖR VÄSENTLIGA SLUTPRESTATIONER

Styckkostnader anger vad en prestation kostar att producera. Den beräknas genom att dividera totala produktionskostnaderna för en typ av prestation med antalet prestationer av denna typ som producerats/avslutats under året. För att förklara kostnadsutvecklingen och skillnader mellan olika prestationer krävs en närmare analys av prestationerna och produktionsprocesserna.

	Styckkostnad (tkr)
Verksamhetsgren	2002
<i>Marknadsövervakning</i>	
Avslutad utredning om misstänkt brott mot insiderstrafflagen (2000:1986)	62
<i>Tillstånd och anmälningar</i>	
Aktier/andelar	6
Auktorisation/oktroj/koncession	43
Avregistrering	1
Beståndsöverlåtelse	19
Bolagsordning./stadgar	7
Fondbestämmelser nya	16
Fondbestämmelser ändrade	2
Koncernbidrag	5
Mäklarregistrering	5
Mäklarregistrering- fondandelsförm.	2
Sammanläggning- fonder	10
Prospekt	1
Ägarprövning	9

Årsredovisning för budgetåret 2002

Finansinspektionens styrelse beslutar härmed Finansinspektionens årsredovisning för budgetåret 2002.

47

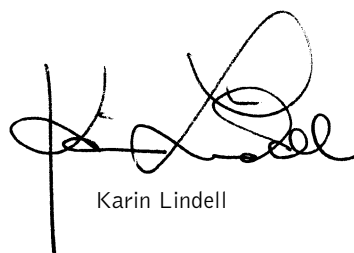
Bengt Westerberg, ordf

Gunnar Axén

Kathrin Flossing

Karin Lindell

Lars Hörngren

Lars Nyberg

Agneta Ringman

ansinspektio

POSTADRESS: Box 6750, 113 85 Stockholm

BESÖKSADRESS: Sveavägen 167

TELEFON: 08-787 80 00 FAX: 08-24 13 35

finansinspektionen@fi.se

www.fi.se